

ELŐFIZETÉS

HÉLYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VEKEM:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ERDETESEK:

4-hasábos postai sor egyszer 20 M,
minden következőnél 16 SILLÉ.

Nyitólát sora 40 SILLÉ

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 107.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 194.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, április 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérlekk: A lóvasut alkudozik.
A képviselőház ülése.
A képviselőválasztók névjegyzéke.
A lóvasut koncessziót kér.
Az orléanbéli áldozata.
A vashíd és a motoros.
Két pártkonferencia.
A tancél végrendelet-hamisítók.
Neuman-Fürst Mária lemondása.
Köszöntés előtt.
Nász a Vásárhelyi-családban.
Maké város közgyűlése.
Tárca: Egy csunya ember emlékeiből. Írta:
Váradi Ilonka.
Csarnok: Örökké. Írta: Csuka Ferenc.

A lóvasut alkudozik.

(Beszélgetés Mándy Lajossal.)

Arad, április 13.

Az aradi közuti vasut-társaság akar valamit. E határozó képességének egész erejével, akaratának teljes súlyával lép a város elé. Tessék választani: villamos kell, vagy motoros? Az áldozatkészségben utólérhetetlen társaság akármelyikre hajlandó. És ennek fejében nem kér a várostól hatvan évi koncessziót; nem kér ötvenöt évi területszerződést; nem. A közuti vasut csupán negyvenöt évi terület-szerződést és koncessziót kíván.

Ez a veleje annak a memorandumnak, a melyet a közuti vasut-társaság ma a tanácsnak benyújtott. Eddig, a villamos vasut dolgának hét esztendősz huza-vonájával nem dushálhatott a társaság a kö-

zönség bizalmában. No, a mostani beadványával meg épen nem jutott oda. Igen szép látvány, a mikor a lóvasut érzi, hogy kötelességét régóta be kellett volna váltani, és a mikor abból valamit talán törleszteni hajlandó, akkor úgy kezdi, mint a kupec, a ki elárulja a vevőnek, hogy „hagy magával alkudni.” Már nem kér hatvan esztendősz lekötöttséget, csak negyvenötöt. Sőt: tizenöt év múlva, ha a városnak tetszik, drága áron megveheti az elnyűt sineket, meg néhány rokkant motoros-kocsit. Csakhogy a város itt már nem alkudhat. Nem adhat negyvenöt esztendősz koncessziót, se harmincöt évest, se huszonötöt. Megszűnt az az idő, a mikor a város emberöltők számában beszélt a vállalatokkal.

A közuti vasut dolgában Aradon járt ma Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos, aki újabban elnöke a Magyar vasuti és forgalmi r. t.-nak, a mely az aradi közuti vasutnak is tulajdonosa. Az Aradi Közlöny egy munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott vele az aradi közuti vasut dolgában. A miniszteri tanácsos azt az óhaját fejezte ki, hogy lehetőleg ne közöljünk interju-t az ő kijelentéseiről. Mindazonáltal bizonyára nem követünk indiszkréciót, ha az ő nyilatkozatai közülegyet-mást reprodukálunk.

— Az aradi közuti vasut-társaságnak, mondta a többek között Mándy, a ma benyújtott memorandummal az a célja, hogy megmutassa a városnak, miszerint a közuti vasut megfelelő átalakítását a legko-

molyabban meg akarja valósítani. Az, hogy milyen módozatok mellett, milyen üzem alapján történjék ez, egészen a várostól függ. A közuti vasut ezt az ügy érdekében teszi és nem talán a prejudiciális kereset hatása alatt; mert a prejudiciális keresetnek legfőleg az lehet a hatása, hogy a bíróság kimondja, miszerint a lóvasut sinei mellé újabb sineket fektetne le, de ekkor is bizonytalan, hogy vállalkozik-e valaki erre, oly csekély jövedelmezőség mellett, mint a minőt a közuti vasut személyforgalma reprezentál, s a mely forgalom, ha az új üzem által fokozhatnák is, megoszlanék a két vasut között.

Ennél a kérdésnél — folytatta — el kell tekinteni az egyéni motívumoktól s azt tisztán üzleti alapon kell tárgyalni. A város ne követeljen olyasmit a vállalatától, a mi azt tönkre tehetné. Szerzett jogokat se lehet elvenni. Abba a kormányhatóság se egyezik bele, hogy a tárgyalásokat megszakítsák. A mai állapot nem áll se a városnak, se a vállalatnak érdekében. És ha a közuti vasut komolyan hozzá akar fogni az akcióhoz: a városnak se érdeke, hogy minden áron akadályokat keressen.

Egyáltalán meglepett az az erős hang, amelylyel az aradi lapokban a lóvasutat e miatt támadták . . .

— Méltóságos uram — mondta a tudósító, — az aradi közvéleményben a hét esztendősz huza-vona után megerősödött az a hit, hogy a közuti vasut nem akarja komolyan venni kötelességét, s minden

Egy csunya ember emlékeiből.

Írta: Váradi Ilonka.

— Piktör, szólott a csunya ember az ő csodálatos lágy hangján, mely édesen, bánatosan csengett, mint egy szonátának az adagioja, meg tudnád e festeni egy asszonynak az arcképét, a kit soha se láttál?

A festő egy szép, erős szőke ember, megismogatta a szakálát, lehajtott egy pohárka sötétzöld színű likőrt és azt felelte:

— Hadd halljam a his.óriáját.

A csunya ember egy darabig szótlanul nézte a cigarettájának a füstjét, aztán elhelyezkedett egy fehér medvebőrrel leterített kereveten és elkezdett beszélni.

A festő lehunyta a szemét, úgy hallgatta.

— Pár éve történt. Beteg, fáradt voltam. Gyűlöltem az embereket, különösen az asszonyokat. Bántottak, kintoztak, szenvedtem miattuk. A lelkem, a testem össze volt törve. Egyetlen vágyam volt, elmenni innen messze, messze a tengerre. Tudtam, hogy ez a hullámzó kék róna addig mesél, csodás, elfelejthetetlen történeteket, míg az ember el nem felejt minden bánatát, minden keservét és hozzá nem szegődik imádónak, rabszolgának.

A tenger csakugyan meggyógyít. Mentünk a napsugarban, az ég kék volt, egy pár könnyű felhő, mint valami átlátszó fátyol suhant át

rajta. A tiszta, kristályos levegő csupa fény és ragyogás volt. A tenger azur színben csillogott, a fehér fodrok játsza libbentek hol ide, hol oda. Elöttem összeért az ég és a víz. Úgy éreztem, hogy ez a nagy örökkévalóság, mely körül vesz, változatlan, nyugodt, fénylő lesz mindig. Ebben a nagy pompában pillantottam meg Maryt. Egyszerű, fekete ruhát viselt, az arca halvány, a tekintete komoly volt. Aranyos szőke hajával a szél játszott.

Egyedül állt a fedélzeten. Neki támaszkodott a korlátnak és nézte a hullámokat. Mintha halgatni, megérteni akarta volna a csacsogásukat, előre hajolt.

Az arcán úgy látszott, mintha figyelt volna, mintha összeszedné minden erejét, hogy elleshessen valamit a habok suttogásából és közben mindjobban előre hajolt.

Az ajka félig nyitva volt, a szemét sóvárogva függesztette a vízre, mely most smaragd-zöld színre változott. A karját tenyujtotta a habok felé, mintha hívta volna onnan valaki, mintha integetett volna valakinek, és mindjobban előre hajolt.

Egy vigyázatlan mozdulat és fejfel zuhan a hullámok közé, — gondoltam és oda álltam a háta mögé. Nem vett észre, nyugodtan nézhettem. Soha életemben nem láttam olyan finom profilt és olyan fehér nyakat.

Egy hullám kissé magasabba csapott fel és Mary utána kapott, mintha el akarja volna

fogni. Rémműten fogtam meg a derekát és talpra állítottam.

— Kisasszony, mondtam neki angolul, ez veszedelmes játék. A tenger mély.

Hidegen nézett rám és kurtán felelte:

— Tudom.

Azután durcásan, mint egy akaratos gyerek, kiöl elveszik a játékszerét, leült egy vázonszékre. Nem messzire tőle ültem le magam is és sokáig elnéztem, hogy csillog a napfényben a haja.

Érdekelni kezdett ez a fekete ruhás, karcu nő. Megfigyeltem minden mozdulatát, csodáltam keskeny fehér kezét és végtelen rokonszenvesnek találtam nagy szeméinek bánatos tekintetét. Volt valami fenséges az egyszerűségében és valami rejtélyes a szomorúságában. Nem voltam vele tisztában, lány-e, vagy asszony? A termete lányos volt, az önállósága asszonyra vallott. Kíváncsi voltam rá, hogy ki lehet — és félttem, ha meg tudom, nem az lesz, akinek én elgondoltam.

Két nap a tengeren nagy idő. A hajó kicsi és az ember minduntalan látja egymást. Két nap alatt megbarátkoztunk. Olyan egyszerűen, természetesen történt az egész dolog. Egyszer váratlanul szembem álltunk egymással. A tekintetünk találkozott, hosszan egymás szemébe néztünk és Mary egy határozott mozdulattal felém nyújtotta a kezét.

Leültünk egymás mellé és beszélgettünk, mintha régi ismerősök lettünk volna. Beszél-

módot felhasznál, hogy a villamossá való átalakítást halogathassa.

— Ezt alig hiszem — felelte. — Legalább a miniszteriumban nem e miatt huzódott az ügy. A huzódásnak sok oka volt s talán *peccatur intra et extra muros*. Azt azonban nem kell bolygatni, a mi elmult. A közuti vasut komolyan akcióhoz akar látni: azt hiszem, minden tényezőnek egyformán oda kell hatni most, hogy az ügy végre rendeztessék.

Ezeket mondta a többek között Mándy tudósítónk előtt. A mai nap folyamán a miniszteri tanácsosnak egy másik, bizalmas körben tett nyilatkozatát is kolportálták. E szerint miniszter az *aradhegyaljai motorosvasutnak se fogja megengedni, hogy sineit a város belsejébe vezesse*, mert ezzel a közuti vasutnak szerzett joga sértenék meg. A mikor ennek az állítólagos nyilatkozatnak hírért vettük, már nem volt módunkban Mándy (a ki délután visszautazott a fővárosba) ez irányban is megkérdezni. De ha igaz lenne e kijelentés és ha annak alapja is volna, bizonyára nem kis meglepetést keltene a hegyaljai motorosvasut tervezői között.

S ez újabb ok arra, hogy vigyázzanak az aradiak, mielőtt valakinek privilegiumot adnak s ha már egyszer könnyelműbb időszakokban adtak, ne prolongálják azt, mint egy rossz váltót.

Szombathy György beszámolója. Szombathy György dr., a *jószáshelyi* kerület országgyűlési képviselője — mint tudósítónk jelenti — ma tartotta meg beszámolóját a kerület egyik legnagyobb községében. *Buttyinban*. A képviselő érdekesen vázolta a most lefolyt politikai helyzetet s a szabadelpárt rendithetetlen hívének vallotta magát továbbra is. A község polgára lelkesen tüntettek Szombathy mellett s ez a tüntetés főleg az aradi román lap azon hajszája ellen irányult, amelyet a *Tribuna* Szombathy ellen indított meg azért, mert a legutóbbi időközi választások alkalmával román léttére a szabadelpárt jelöltjei mellett és nem a nemzetiségiek mellett agitált. A rokonszenves képviselő tiszteletére a buttyiniak ma este banketet rendeztek.

tünk a tengerről, beszéltünk arról, amit otthon hagytunk. Mary egy szép kastélyt emlegetett, melynek a parkjában egyszer egy boldog fehér ruhás szőke leány sétált. Ez a boldog lány én voltam, — mondta csendesen. Aztán sóhajtott.

— Nem vagyok többé sem boldog, sem lány. Asszony vagyok, de nincs uram.

Felállott, oda ment a korláthoz és hosszasan, mereven nézett a vízre. Nem kérdeztem tőle semmit, ő sem mondott akkor többet.

Hét napot töltöttem vele együtt. Ezek a napok elfelejtethetetlenek. Nem nevetett soha, mosolya is szomorú volt, de a tekintetében felcsillant egy parányi szikrája az öröme, ha meglátott. Valami vonzott bennünket egymáshoz, talán hogy mindkettőnknek meg volt a maga bánata. Lehet. Lassankint megszerettük egymást.

— Maga jó ember, ugye? — mondta egyszer Mary az ő sejtelmes mosolyával.

Megcsókoltam a kezét.

— Maga mellett Mary, a rablógyilkosok is megjavulnának! — feleltem.

— Az Isten még is büntetett.

Ez a hetedik nap délutánján volt, emlékszem tisztán.

Este felé beborult az ég és egy erős szél elkezdte táncoltatni a hajót. A társalgóban sápadtan járkált egy pár asszony, némelyik citromot evett, némelyik a Miatyánkot mormolta. Leültünk egy sarokba és igyekeztünk

Kilátás parlamenti viharokra. Budapesti tudósítónk jelenti: Ellenzéki körökben hirtelen jár, hogy a *civillista* tárgyalások mindkét függetlenségi párt *nagy vitát akar provokálni*. Nehogy pedig a vita miatt indemnitást kelljen kérni, követelni fogják, hogy a Ház a *civillista* előtt a költségvetést tárgyalja le.

A magyar-horvát pénzügyi egyezmény tárgyalására kiküldött országos bizottság magyar albizottsága ma ülést tartott, melyen a kormány tagjai közül *Tisza István gróf* és *Lukács László* jelentek meg. A bizottság beható tárgyalás alá vette az adókérdéseket, melyek az új kiszámítás alapját képezik. A magyar bizottság ülése előtt a horvát regnikoláris bizottság tartott ülést, a melyen *Khuen-Héderváry gróf* is megjelent.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 12.

A husvétii parlamenti szünet a mai nappal véget ért. A Ház ismét összeült, ezuttal formális ülésre: „A további teendők iránt való intézkedés” napirenddel.

A képviselők, bár az ülést a kései tizenegy órára hirdette az elnökség, csak nagynehezen, vontatottan gyülekeztek. A legelső között a kik megérkeztek, *Tisza István gróf* kormányelnök volt, a kit a jobboldalon szívesen üdvözöltek.

A mai ülés egyébként csak formális volt, de mégis történt rajta egy nevezetes dolog: a miniszterelnök megismertette a Házat egész részletesen a jövő munka-programmjával.

A képviselőház ülése április 12 én.

— Kezdeté d. e. fél 12 órakor. —

Elnök: Perezel Dezső.

Az ülés megnyitása után elnök részvétellel emlékezett meg *Károlyi Tibor* főrend és *Bónis István* kolozsi képviselő haláláról. Mind a két haláleset felett a Ház részvétének ad kifejezést.

Az elnök felhatalmazást kért, hogy a kolozsi kerület választása dolgában intézkedhessen és bemutatja *Khuen-Héderváry Károly* gróf temesvári képviselő megbízó levelét, a melyet az igazoló bizottsághoz utal át.

(Egy meghívó.)

Elnök a trieszti „Erzherzog Friedrich” csatahajó vízrebocsajtásáról szóló meghívóról tesz ezután említést, illetve jelentést.

Várady Károly: Kérem felolvasni!
Daróczy jegyző felolvassa a magyar meghívót.

Felkiáltások balról: Azt hittük, hogy a meghívó német. (Derűtség jobboldalon.)

Madarász József: Kifogásolja, hogy a hajó neve német. Ki sem tudná ejteni, mert fél, hogy beletörik a nyelve. Magyar pénzen készült ez a hajó. Indítványozza, hogy „Frigyes főherceg” nevére kereszteljék ezt a csatahajót.

Elnök: Kérem a Házat, hogy a meghívót tudomásul venni szíveskedjék. Az ünnepélyen résztvevők a háznagyi hivatalban tessenek jelentkezni.

Gabányi Miklós: Nem megyünk, mert ott megint a „Götterhaltét” játszik majd.

(Apróbb ügyek.)

Elnök: Bácsbódog-vármegye feliratát mutatam be, melyben az obstrukció lenetlenné tételét kérvényezi, illetve erre vonatkozó intézkedést kér. A Ház tudomásul veszi.

Rakovszky István: Szót kérek!

Elnök: A határozatot már kimondottam.

Rakovszky: A határozat előtt meghajlom. Rövid vita kerekedett, melyben *Ugron* és *Polónyi* résztvettek, azon vajjon a nagy enyediék egy a beruházásokra vonatkozó kérvényét hová utasítsák?

Tisza István gróf miniszterelnök: Nem kifogásolja az ellenzék álláspontját, és hozzájárul *Ugron* és *Polónyi* indítványához, hogy a kérvényt ne csak a szakbizottsághoz, hanem a kérvényi bizottsághoz is utasítsák.

A Ház ilyen értelemben dönt s azután a restanciában lévő interpellációkat szólalták fel.

Heincz Hugó előadó bemutatja a bizottságnak az anyakönyvi törvény módosításáról szóló jelentését.

Münnich Aurél előadót bemutatja a katonai alapítványi helyekről szóló bizottság jelentését.

(A holnapi napirend.)

És most a holnapi ülés napirendjének megállapítására került a sor.

Elnök: javasolja, hogy a következő tárgyakat tűzzék napirendre. Az igazságügyi bizottság jelentését a büntetőtörvénykönyv 269. §-a értelmében adandó felhatalmazás tárgyában. A gazdasági bizottság jelentését a képviselőház 1903. évi költségvetési előirányzatának helyesbítéséről. A képviselőház 1904. évi költségvetési előirányzatát. A számvizsgáló bizottság három rendbeli jelentését a képviselőház pénztárának zárszámadásáról.

Ezenkívül a miniszterelnök több interpellációra adna választ, de válaszolna a hátralékos interpellációkra a többi miniszter is.

(A parlament programja.)

Polónyi Géza: Szükségesnek véli, hogy a kormányelnök a jövő munkaprogramját is-

jól megtámaszkodni. Egyszer Mary a karonra tette szép fenér kezét és így szólt hozzám:

— Hisz ön a Sellőkben? Hiszi, hogy a tenger fenekén halfarku, szirének tanyáznak? Hiszi-e, hogy ezek képesek elcsábítani a leghibebb férfit is? Az énekükkel csábítják el, csak az énekükkel. Ne nevéssen, én tudom, mit beszélnek; tölem az uramat lopták el. Hallgassa csak! Elmondom az én fekete ruhám történetét.

— **Johnnak** hívták. Kapitány volt egy ilyen nagy hajón. Szép férfi volt, a legszebb, akit csak láttam. És bátor volt. Ha dobálta a vihar a hajót, ha recsegett ropogott is minden porcikája, ha keresztül csapott a fedélzeten a hullám, ha minden ember sírva imádkozott, ő rendületlenül állott a kormány előtt és nyugodtan nézett szembe a zivatarral. Ilyenkor a tekintetére lecsillapodtak a dühös hullámok.

— Egyszer nagy volt a veszedelem. Az emberek kétségbeesve futkostak. Már nem is imádkoztak, csak a fejüket szoritották a kezük közé és elfelejtkeztek mindenről a világon, csupán az életüket akarták megmenteni. John úgy járalt közöttük, mint egy Isten. Biztatta őket, parancsolt nekik, és megmentette őket.

— Fekete éjszaka volt. Az eső ömlött. A hajó elkezdett lassan forogni. Ez a vég, gondoltam, John magához szoritott, azután elhelyezett az egyik csónakban.

— Gyere te is! — sikoltottam, amint láttam, hogy visszater.

— Még egy emberért vissza kell menni, — felelte.

— Ne menj! kiáltottam. Utána néztem és akkor láttam, mint emelkedik ki a fekete vízből két hablánya. Vöröses hajukon mint a smaragdok fénylettek a vízcsöppek. Az ajkuk piros volt, mint a korall, a szemük kék, a válluk, karjuk rózsaszínű, csábító. És énekeltek. A hangjuk finom volt, a daluk bus, vonzó. És míg az én kiáltásom bele veszett az éjszakába, az ő hangjuk túl hallott a vihar bömbölésén, a hullámok menydörgésén.

— Minél jobban zugott a zivatar, annál csalogatóbban hallott a szirének éneke. John nem birt nekik ellentállni, hisz szépek voltak, szebbek mint minden földi asszony. Láttam, mint ment feljűk, mint nyilik meg lába alatt a sötét ösvény, mint süllyed le a fekete vízbe. Láttam, amint a nyakát átölelte az egyik dia:almasan mosolyogva.

— Egyébre nem emlékszem. Azt mondják, beteg voltam nagyon. Egyszer otthon találtam magamat a régi kertünkben. Ott sétáltam a nap-sugarban, fekete ruhában.

— Szegény asszony! gondoltam magamban.

— Egyszer láttam Johnt álmomban, — folytatta Mary. Korona volt a fején, a lábánál rózsaszín testű, aranyhajú hablányok énekeltek, és ő sápadt volt, sápadt nagyon. Arany széken ült egy halvány zöld kristály teremben; a tekintete réveteg volt, mintha keresett volna valakit. Engem keresett, tudom. Az ajka felnyilt, mintha szólni akart volna és hang nem

mertetné meg a Házzal, hogy a pártok elkészülhessenek az egyes tárgyakra ideje korán, különösen a költségvetést sürgeti és a székelykérdés megoldását. Választ kér, vajjon megoldja-e a kormány sürgősen a székelykérdést és a választói reformot, a melyre kötelező ígéretet tett a Kossuth-pártnak a kormányelnök.

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszol. Az erdőlyrészi tagosítás és arányosítására nézve a kormány a leglehetőbben intézkedni fog, hogy az megvalósuljon. A választási törvényre nézve, a Házban ismételtlen nyilatkozott.

Ahhoz sem hozzáadni valója nincs, sem nem vesz el belőle. A munka folyik. A már jegyült anyag földolgozás alatt áll, és a törvény 1905-ben már létesülhet is. Az 1906-iki évre már az új választói törvény lépne érvényre.

A női munkaprogramot illeti, szükségét érzi a tájékoztatásnak. Legsürgősebb teendő a költségvetés tárgyalása. Néhány nap alatt beterjeszti a kormány a költségvetési javaslatot. A bizottsági tárgyalások alatt a Ház az ugynevezett szükséges javaslatokat tárgyalná le. Ezek a megyei javaslatok, az anyakönyvi javaslat, a civilista felemelése, a beruházás, és a katonai alapítványi helyek. Ezek után az olasz kereskedelmi javaslatot tárgyalná le a Ház. Ezekkel a kérdésekkel végezhetne a képviselőház, az alatt az idő alatt, a míg a bizottságok a költségvetést tárgyalják. Eredetileg azt indítványozta volna, hogy a megyei javaslatot már a holnapi ülés napirendjére tűzze ki a Ház, de expedicionális hiba történt, a javaslatot nem osztották ki, s így holnapra a jelentéseket kellett kitűzni.

A Ház az elnöki napirend-javaslatot elfogadta.

Elnök indítványozza, hogy a Khuen-kabinet bemutatkozása idejéből előjegyzésben maradjon egy tárgy. Napirendre tűzessék.

Ugron Gábor: Kéri holnapra napirendre tűzését.

Elnök: Napirendre tűzeti.

Ülés vége 1/21 órakor.

A képviselőválasztók névjegyzéke.

(Rendelet a központi választmányhoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 12.

Az 1905. évre érvényes képviselőválasztók névjegyzékének összeállítása országsszerte folyamatban van. Semmi akadály nincs annak, hogy az összeíró küldöttségek működésüket a törvényes határidőben befejezzék. Miért is a belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi központi választmányhoz, melyben újból fel-

hívja azokat, hogy haladéok nélkül intézkedjenek az iránt, hogy az összeíró küldöttségek munkálatainak befejezésére és beterjesztésére a záros határidőt akként tűzzék ki, hogy az ideiglenes névjegyzék oly időben legyen elkészíthető, hogy az legkésőbb május 5-én már közszemlére kitehető legyen.

Az ex-lex állapot azonban a választópolgároknak is kellemetlen utánjárást okozott, sőt szorgosan vigyázniok kell, nehogy a választók névjegyzékéből kimaradjanak. Ugyanis a pénzügyminiszter, amint annak idején megírtuk, intézkedett arról, hogy az 1903. évre vonatkozó adókirovési munkálatokat az összeíró küldöttségek rendelkezésére bocsássák. De éppen a múlt évben előállott költségvetési törvényen kívüli állapot miatt előfordulhat, hogy főként azoknál az adónemeknél, melyek bizottságilag tárgyalandók, az ország némely részében az adókirovés kiigazítása tényleg még nem történt meg. Ilyen például a III. osztályú keresetadó, melyet a haszonbérlet, a gyárosok, iparosok, bankárok, kereskedők és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatói, mérnökök, ügyvédek, orvosok stb., tehát az intelligens választók nagy többsége fizet. Ezekkel most az ex-lex állapot hőseinek nagy dicsőségére megtörténhetik, hogy a választók ideiglenes névjegyzékéből kimaradnak, mert rájuk nézve a census alapját képező adókirovési munkálatok befejezve nincsenek.

Hogy azonban ez mégis meg ne történhesék, a belügyminiszter külön rendeletben figyelmezteti a központi választmányt, hogy az érdekelteket alkalmas módon tájékoztassa arra nézve, hogy amennyiben az adókirovési munkálatoknál szükségképpen előfordult késedelem miatt egyes választói igényjogosultak az adókirovési adatok hiányossága következtében az összeíró küldöttségek által a névjegyzékéből kihagyattak, illetőleg abba fel nem vétettek volna, az 1905. évi választói névjegyzékbe való felvétel iránti igényüket a törvényes határidőben közszemlére kiteendő ideiglenes névjegyzék ellen irányuló felszólalás alakjában érvényesítsék. Mert akkor már az 1903. évre vonatkozó adókirovés minden bizonynyal teljes lesz és így módjukban fog állani igényjogosultságukat igazolni.

A kihagyásról ugyan értesíteni tartoznak a hatóságok az eddigi választókat, ámde legtöbb

helyen ez az értesítés igen gondatlanul megy. A levél is elkallódhatik valahol. Azok pedig, akiket most ujonnan vennének fel a kiveterdő adó alapján a választók névjegyzékébe, értesítést nem is kapnak. Miért is első sorban az adókirovő bizottságok siessenek az adókirovés befejezésével. Az igényjogosultak pedig résen legyenek és május 5-én nézzenek utána, hogy fel vannak-e véve a választók közszemlére kiteendő lajstromába? A központi választmány hírlapok és falragaszok útján szokta figyelmeztetni a polgárokat, hogy a névjegyzék hol van kitéve, mily órákban lehet azt megtekinteni és a reklamálást meddig fogadják el, nehogy a parlamenti zavarok miatt a polgárok ezrei fosztassanak meg legszebb polgári és katonai alkotmányos joguk gyakorlásának lehetőségétől. Ezt az alkalmatlanságot pedig köszönik meg azoknak, akik a meddő ex-lex állapotot előidézték.

Az orfeumhölgy áldozata.

(Elcsapott banktisztviselő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 12.

A budapesti Orfeumhoz címzett mulatókávéházban az éjszaka csöndben, kevés botrány kíséretében, nagy tragédia játszódott le. Ejjel egy órakor, amikor a kávéház legjobban meg volt tömve mulató legényekkel és delnökkel, bejött egy őszhajú, fekete selyemruhás uriaszszony, végigfutott az asztalok között, azután egy Blanka nevű szőke, magas leány előtt, aki javában pezsgőzött három huszártiszttel, letérdelt és meglehetősen hangosan, fudokolva, sirva, így szólott hozzá:

— Ne csábítsa el a fiamat. Ne csábítsa el tőlem az egyetlen fiamat.

A kisasszony is, a huszártisztek is kezdték magukat nagyon rosszul érezni. A tiszték azonnal elvonultak a kávéház másik felébe, a szőke Blanka azonban nem birt megszabadulni az ősz anyától. Az mindenhova utána ment, sirt, könyörgött a fiáért. Végre a leány fölment az öreg-asszonyhoz az első emelet egy külön szobájába, ahol együtt megfogalmaztak egy levelet, amelyben Blanka a fiatal embernek kiadja az utját.

Az öreg asszony hálálkodni kezdett a leánynak, meg akarta csókolni a kezét és azt mondta, hogy ő a legjobbszintű leány az egész világon. Blanka azután visszament a huszártisztekhez és mintha semmi sem történt volna, új pobár pezsgőt töltött és új cigarettre gyújtott.

A különös eset előzményei a következők: Blanka hét vagy nyolc hónap előtt egy éjszaka megismerkedett N. Béla bankhivatalnokkal. A fiatalember valami banketten volt és hazamenet benézett egy pillanatra az Orfeum-kávéházba. Itt megismerkedett Blankával, megszerették egymást és ettől fogva a szolid, csendes bankhivatalnok nem ismert más szórakozást és kötelességet a világon, mint Blankát és az Orfeumot.

A leánynak azonban nem voltak hasonló nézetek az életről. Neki tetszett a fiu. Meg is engedte, hogy kifizesse a cipőszámait, de nem volt hajlandó magát állandóan elszerződtenni a kis bankhivatalnokhoz. Ebből az egész ügyből azután nagy bajok keletkeztek. A fiu elhanyagolta a hivatalát, az anyját, folyton a leány körül lebzelt, aki már szintén megunt a kevés-pénzü udvarlót.

Azután N. Bélával egy nagy tragédia történt: elbocsátották a bankból. Megunták a hanyagságait és könnyelműségét, elbocsátották. Az anyja természetesen kétségbe volt esve a

jött ki rajta. Engem akart hívni, tudom. Az egyik szirén hízlelgeve hajtotta fejét a kezére és ő eldobta magától. Engem nem dobott volna el. Ez után felállott és ki akart jönni a palotából, de a kaput óriási vízi szörnyek őrzötték és azok nem eresztették. Vissza ment a zöld kristály-étterembe és még szomorubb lett. Hiába énekeltek neki a rózsaszintestű szirének.

— John bánatoz, de a bánatának nincs neve. A nagy tenger örökös moraja elfelejtett vele mindent. Nem emlékszik a nevére se; csak egy névtelen vágy él a lelkében és ez: én vagyok. De egyszer észébe fogok jutni s akkor majd elkialtja hangosan a nevem és a hangjára össze fog dűlni a zöld kristály palota, hol fogva tartják. A hangja keresztül fog törni ezen a tenger vizén és én meg fogom halani. Hívni fog és akkor...

— Es akkor? kérdém szivszorongva.

— Es akkor megyek.

Olyan egyszerűen és természetesen beszélt mindezt. Közben mosolygott az ő sejtelmes mosolyával.

— Azért jöttem a tengerre, hogy rögtön meghallhassam, ha hív fejezte be a beszédjét Mary. Lehajtotta fejét és láttam az arcán, hogy szenved ebben a pillanatban.

— Szegény, szép beteg Marym, mondtam caendesen és megsimogattam a kezét.

A hajóak örült táncot járt a hullámok hátán; egy asszony sirva jött le a kabinjából, azt hitte, az utolsó óráját éli. Mary vigasztalta, azt mondta neki, hogy ez csak gyerekjáték, a hui-

lámok nem is menydörögnek, a hajó megy előre. nem forog egy helyben, mint akkor — aztán figyelni kezdett.

Egyszerre hozzám fordult.

— Jó éjszakát, megyek pihenni.

Nyugtalan voltam és rábíztam a szobalányára, hogy ne hagyja egy percig se magára.

Egy órával később, éppen a kapitánnyal beszélgettem, nagy kiabálást hallottunk a fedélzeten. Halálsápadtan mondta a kapitány: valaki a vízbe esett, aztán lélek nélkül rohantunk fel a lépcsőn. Éreztem, hogy Marival történt valami. Az egyik sarokban egy csinos matróz állott egy izzó fényű lámpával keresett valamit a vizen.

Ott állott mellettük kréta fehér arccal a Mary szobaleánya is és sirva ismételte:

— Csak annyit mondott: megyek.

Nem láttuk soha többet Maryt.

A csunya ember befejezte történetét. A festő megivott még egy pohárka zöld likórt, aztán hallgatott egydarabig. Végre ennyit mondott — Meg lesz a kép.

Pár hónappal később a csunya ember tényleg kapott egy képet, melyen egy fekete ruhás asszony nézi a tengeret. A tenger kék volt, a nő szőke, és karcsu. Lehet, hogy hasonlított is Maryhoz, — ezt azonban soha se lehetett egész határozottan eldönteni, mert a nő a képen — háttal állott.

fia jövőjén, ezért kereste fel a leányt az éjszakai kávéházban és ezért kérte tőle az elutasító levelét.

Kérdés, hogy ez a levél megjavítja-e a szerencsétlen fiatalember?

TÁVIRATOK.

A keleti háború.

London, április 12. A Times jelenti Niucsangból 8-áról: Az egész déli Mandzsországbán víz alatt állnak a vasutak az erős esőzések folytán. Az utak járhatatlanok. A tábori távirók meg vannak szakítva, a közlekedés az országon által lehetetlenné van téve.

Pétervár, április 12. Liaojang közelében lovas portyázó rablók megtámadták az orosz előőrseket és sokat lemészároltak közülök. A táviróvezetékét megrongálták s a vasuti síneket felszakgatták.

Szociálista kongresszus.

Bologna, április 12. Három napos ingerült vita után a szociálista kongresszus tegnap szavazott le a napirend fölött. A Bissolati-féle revizionista napirend mellett szavazott 315 küldött, akik 12 268 szavazatot képviseltek, a revolucionáris napirend mellett 204 delegátus 2410 szavazattal. 289 résztvevő 12 500 szavazattal nem szavazott. Miután a két napirend egyikének sem volt feltétlen többsége, a kongresszus áttért a közvetítő értelemben tartott Ferry féle napirend feletti való szavazásra, melyet 424 delegátus 16 304 szavazattal elfogadott.

A lóvasut koncessziót kér.

(Ujabb beadvány a városnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 12.

Az aradi közuti vaspálya- és téglagyár részvénytársaság igazgatósága Urbán Adolf kir. tanácsos elnöklésével ma délelőtt ülést tartott, a melyen a lóvasut átalakítása fölött tanácskoztak.

Az igazgatósági ülés határozatából még ma délelőtt az igazgatóság tagjai Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos vezetése alatt beadványt nyújtottak be Institoris Kálmán polgármesternek, a melyen a tárgyalások újabb fölvetelét kéri.

A közuti vasutársaság beadványa a következőket tartalmazza:

A miniszter leirata.

A közuti vasutársaság hivatkozik a belügyminiszter leiratára, a melyben fölhívja a várost, hogy a város és a társaság kölcsönös érdekeinek mérlegelésével akár villamos közuti vasut létesítése, akár villamos közuti vasut létesítése, akár motorkocsi-forgalom berendezése iránt igyekezzék megfelelő megállapodásra jutni. Ennek alapján kéri a közuti vasutársaság a tanács intézkedését a tárgyalások újabb megkezdése iránt.

A tárgyalások irányára vonatkozólag a társaság a maga álláspontját a következőképp fejté ki:

A közuti vasutvonalak megállapításának kérdésére nézve — ugymond — az egyedüli praktikus szempont csak az lehet, hogy *praktikus jelentőségű* vonalakat építsenek, vagyis olyanokat, a melyeket a közforgalom igényel, a melyek közszükségletet elégítenek ki. Nemcsak a társaságnak érdeke, hogy életképessége már csirájában el ne folytassék, hanem a város közönségének érdeke, hogy a közuti vasut életképes legyen, egyrészt, mert a város közönsége az üzleti nyereségben részesedik, másrészt mert a város megváltás, vagy átháramlás útján előbb-utóbb tulajdonosa lesz a közuti vasutnak.

A megépítendő vonalak.

A közuti vasutársaság késznek nyilatkozik arra, hogy a következő vonalakat azonnal megépítve, illetve az új hajtóerőre berendezze:

1. A Neuman-gyártól a Pécskai-uton át a pályaudvarhoz, onnan a Miksa-utcán, Béla-téren, József főherceg uton, Andrássy-téren, Atzél Péter-utcán, Vörösmarty-utcán, Szabadság tér, Asztalos Sándor-utcán át a Bocskó-utca nyílásáig vezető vonalat;

2. a Hal-tértől a Bocskó-utcán és az Óvár-téren át a légszuszogóig vezető vonalat;

3. a Pécskai-uttol a Kossuth-utcán és Batthyány-utcán át a Széchenyi-utca végéig vezető vonalat;

4. A radnai-ut elejének északi oldalán a gyalogjáró mentén mintegy 150 méter hosszban vezető csonka-vágányt.

A pécskai-uti vonalat eredetileg a Fábian- és Deák Ferenc-utcákon át tervezte a társaság; időközben azonban, mondja az átirat a közvélemény úgy nyilatkozott meg, hogy a vonal a Kossuth- és Batthyányi utcákon át ne a Deák Ferenc-utca, hanem a Széchenyi-utca nyílásába vezetessék. „Ezzel, ugymond, megvalósítható az a cél is, hogy az aradi és csanádi egyesült vasutak az ő motoroskocsijukat azon az utvonalon és addig a végpontig járathassák be a városba, mely utvonalat és végpontot erre a célra magukra nézve kívánatosnak mondtak.”

A korábban tervezett vonalak közül a Halásztecai vonal abban a feltevésben vétetett föl a hálózat tervébe, hogy az Ujaradra vezető Maros-vashid ez utca folytatásában fog megépülni. Az újabb fejlemények szerint ez elesik, a közuti vasutársaság azonban késznek nyilatkozik, hogy a halász-utcai vonal helyett kész ezt a vonalat kiépíteni, amelynek tengelyébe az új Maros-hid esni fog s ezt folytatni kívánja a Maros-hidon át Ujaradra.

Az elmaradó vonalak.

Elmaradnak tehát a korábban tervezett vonalak közül:

1. a Deák Ferenc-utcának a Fábian-utca felől kezdődő részétől a Kápolna utcán át a választó-utcaig terjedő vonal;

2. a városligeti szárnyvonal;

3. a Mező-utcai telepélgazás.

Ezekre nézve azt mondja az átirat, hogy miután a város a megépítésre ugyis öt évi időt engedett, az nem sürgős, és az ezekre fordítandó beruházás improduktív. Ezeket a vonalakat tehát csak akkor akarják megépíteni, amikor a többi vonalak jövedelmezősége meg fogja engedni ezt az improduktív és veszteséges beruházást; azaz akkor, ha a részvénytőke a vasuti üzemből hat százalék osztalékkal lesz kamatoztatható.

Villamos vagy motor?

Az üzem kérdésénél a központi vasut most is a villamos hajtóerőre való áttérést veszi kiinduló pontul. Hogy a régebbi tárgyalások során erre nézve megállapodás nem jöhetett létre, az volt az oka hogy a város kötötte magát a külön központi áramfejlesztő telepnek létesítéséhez. A beadvány hosszasan bizonyítja, hogy ez a vállalat a külön központi áramfejlesztésnek terhét nem bírja el s az holt teher lenne a vállalatnak, tehát később a városnak is kárára lenne. Miután Aradon van már egy központi áramfejlesztő telep, egy újabbnak berendezése egyenesen vagyonzarolás lenne. Es miután a világítási vállalat áramfejlesztő telepére is meg van a városnak a megváltási és átháramlási joga, megváltás esetén a városnak egy fölsleges telepet is kellene megváltani. A közuti vasut tárgyalásokat folytatott a villamos világítási társulattal az áramszállítás iránt, s ha a város

a villamos üzemre való áttérés mellett fog dönteni, az esetre a tanács támogatását kéri az áramszállítási szerződés iránt való törekvésükben.

Tehát ha a város a villamos vasut-rendszernek adna előnyt, a társulat kész a vasutat villamos üzemre berendezni, — de csak az esetben, ha a város nem kívánja a külön áramfejlesztőtelep létesítését és hozzájárul ahhoz, hogy a villamos áramot a világítási társulattól vegyék és feltéve, hogy a világítási vállalattal sikerül az áramszállításra nézve megfelelő megállapodásra jutni.

A motoros mellett.

„Azonban — folytatja a társulat — a mi meggyőződésünk szerint a gőzmotorosüzemrendszer alapján kellene a kérdést megoldani, mert a gőzerejű motorkocsikkal folytatott kísérletek, most már kétségen felül helyezték, hogy ez a közlekedési eszköz a helyi forgalom lebonyolítására teljesen alkalmas. Ennek előnyei: hogy elesnek az áramvezetékek és az oszlopok elhelyezése, s nem lenne kitéve a közuti vasut annak, hogy a központi üzemrendszerben bekövetkező zavar forgalmi akadályt okoz. A gőzmotoros üzemre való áttérés esetén a társulat rövidebb idejű területhasználati szerződéssel érne be; az eredetileg tervezett 60 év helyett 55 éves időtartamával, sőt esetleg 45 évvel, miután ez az üzemrendszer kisebb tőkebefektetést igényel és kisebb üzemköltséggel jár, mint a villamos.”

Megjegyzendőnek tartjuk itt közbevetőleg, hogy ez a tervezés nem a most folyamatban levő, de az újabb koncesszióra vonatkozik, amit természetesen a társulat még nem kapott meg a várostól.

Engedmény a megváltásnál.

„Hogy pedig — folytatja az átirat — még ezenfelül is a légmesszebb menő előzékenységünknek adjuk bizonyágát, van szerencsénk felajánlani azt, hogy a város közönsége a vasut megváltására vonatkozó jogát az eredetileg tervezett huszonöt év helyett már 15 év múlva gyakorolhassa. Ezzel meg volna adva annak a lehetősége, hogy a város közönsége az újszerződés alapján is ugyanabban az időpontban jusson az átalakított vasut birtokába, amely időpontban a jelenleg fennálló, át nem alakított lóvasut jutna a város birtokába.”

Ezután részletekérdekről, a közuti hidak fenntartásához való hozzájárulásról beszél az átirat, s felsorolja azokat a dolgokat, amelyekre nézve a város és a társulat között eddig se volt nézeteltérés: a viteldijak, a kocsik indulási ideje, a városnak a társaság nyereségében való részesedése, a város háramlási joga.

Mindezek alapján a vállalat kéri a tanácsot a tárgyalások újra fölvetelére iránt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Vöröstalár, dráma. Markovics Margit felléptével. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Valjunk el, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Kis szökevény, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Bob herceg, operette. (Páratlan bérlet.)

* *Niniss.* Felhő Rózsit ma olyan szerepében láthattuk, amelyben az ő kiváltságos szubrett tulajdonságai a lehető legfényesebben érvényesültek. A *Niniss* grófnőjét a nyáron láttuk már a primadonnától, mikor a nyári színházban vendégszerepelt nálunk s vissza tudok emlékezni arra, hogy erről az alakításáról az elragadtatás hangján nyilatkozott a kritika. Ma ismételnők a dicséretet, ezt a szerepet szebben és jobban megjátszani nem kell, mint ahogy Felhő

Rózsi megjátszotta. Finoman, kedvesen énekelte, a játékában pedig sok-sok temperamentum, kedves éleltség, de komoly jellemző vigjátéki erő is volt. A közönség ehhez képest nem is fukarkodott az elismerése nyilvánításával, sok taps volt a színházban s az mind Felhő Rózsinak szólt. Szadai Ferenc, Bónis, Polgár és Pajor Agnes ügyesen játszottak; különösen Szadai kapott sok tapsot. Az előadás az első felvonásban vontatott volt, a többiben jó. (a.)

* **Markovits Margit**, az aradi színtársulat új drámai hősnője holnap, szerdán mutatkozik be a *Vörös talár*-ban. Legközelebbi fellépése a *Váljunk el* Cyprienne szerepében lesz. A bemutatkozás elé a közönség nagy érdeklődéssel néz.

* **Találkozó a színpadon.** A nagyváradi színpad deszkáin ma valóban érdekes pár ember találkozott. Echegaray drámájában a főszerepet két hatalmas, nagy művésziélek játszta. Mathildet *Szerémi Giza*, a színház új hősnője, akit nemrég a Vigszínházi közönség ünneplé, partnerét pedig *Klenovics György*, az erős talentumu színész. A drámának ezt a két szereplőjét ezak jéghegyei választják el egymástól. A publikum előtt a szerep parancsa szerint forró csókokat cserélnek s a szerelem szentséges erejét hirdetik, holott a szívük, az érzésük között a távolság egy világ. Klenovics György és Szerémi Giza elvált házaspár. Bájos, gyönyörű gyereklányka egykor való nagy szereimüknek a hírnövéje. Ez az édes gyerek és semmi egyéb. Klenovics válása után újhó nőült s ma egy szépséges asszonykának az ura. Első szereimével pedig most találkozott annyi év után először, a színpadon. A színpad, mely annyi szívet tépet szét, im összehoz két embert. Ha csak szíjátás is a találkozásuk, de találkoztak s ez is az élet nagy regényébe illő fejezet.

A vashid és a motoros.

(Értekezlet a Millennium-ban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

Tegnap megírtuk, hogy a Boros Bení tér és a József főherceg-ut érdekeltisége az ezen városrészt igen közelről érdeklő, és mostanában állandóan felszinen levő ügyek megvitatására ülést hívtak össze. Az ülés ma folyt le a Millennium-sörcsarnok külön termében, ahol minden oldalról megvitatták különösen a hegyaljai motoros, de ezenkívül a várba vezető vashid ügyét is. Az érdekes ülésről tudósítónk a következőkben számol be:

Walder Gyula, akit elnökül választottak a nagy számban megjelentek, megnyitja az ülést, amelynek tárgysorozatára a fentemlített két tárgy van kitéve. Először a motoros ügyét tárgyalják.

Révész Adolf: Ezelőtt egyik leghevesebb ellenzője volt a hegyaljai motorosnak, mert nem látta az akkori konjunkturák között megóvva a város érdekeit. Az új feltételek beadása óta azonban, miután most már a vállalat kellő ellenértéket nyújt a városnak azért, amit kap és miután tény, hogy minden újabb közlekedési eszköz csak növeli a város jólétét, ő is azok közé áll, akik a motoros létesítése mellett harcolnak.

Boros Vida szintén belátja a motoros előnyeit. A dolog azonban úgy áll, hogy a vállalat a Radnai-uton, a Tehén-utcán és az Erzsébet királyné-uton akarja a vonalat kiépíteni. Miután ennek a városrésznél főérdeke, hogy ez a vonal a város főforgalmi vonalába essék, indítványozza, hogy mondja ki a gyűlés, miszerint a motorost csakis az esetben tartja pártolónak, ha vonalát a Boros Bení-téren, a József főherceg-uton és az Andrassy-uton hozza keresztül. Hogy miként lehetne ezt most elérni, az most a kérdés. A lovasutttársaság már is dolgozik a motoros ellen. Ugy látszik, a lovas-

ut nemcsak nem bővítette 25 év óta vonalát, s nemcsak visszavonta a hálózaikiterjesztésre vonatkozó ígéreteit, de megakarja akadályozni azt is, hogy más közlekedési vállalat létesüljön a városban. Ezzel szemben védenünk kell a motoros érdekeit, de csak úgy, ha az nem a Marosparton, hanem a fentemlített útvonalon fog keresztül haladni. Ezt követeljük annál inkább, mert mire a kiviteléje elérkezik, addig a város tisztában lesz a lovasutttal is.

Kossuth Pál felszólalása után, melyben ennek a kérdésnek a fontosságát hangsúlyozva helyesli Boros Vida felszólalását, elhatározta a gyűlés, hogy a holnapi közgyűlésen ennek az álláspontnak kifejtésére felkéri valamelyik városatyát.

Fényes Dezső hangsúlyozza, hogy ez a követelés nem a motoros ellen van, hanem annak érdekében áll. O úgy gondolja, hogy leghevesebb lenne, ha a motoros a Dengl-házig a Radnai-uton haladna, hogy Pécskát is bekapcsolja a forgalomba, s onnan kezdve forduljon be a főútra. Ehhez kell kötnünk a támogatásunkat.

Ezután **Fényes Dezsőt** küldték ki, hogy a közgyűlésen eme nézetet nyilvánosságra hozza.

Domonkos Lajos figyelmezteti a gyűlést, hogy a lovasuttnál szerzett jogokkal állunk szemközt.

Boros Vida: Fejtegeti, hogy a lovasuttnak csak lóval vontatott vasútra van szerzett joga.

Oláh Odön: Aradnak egy átkes társulata van, a lovasut, amely gátat akar vetni a kor haladásának. Ez a társulat egymaga több kárt okozott már a városnak, mint akármely elemi csapás. Most a motoros létesítését akarja megakadályozni. Ez ellen erőteljes akciót kell indítani.

Révész Adolf: Azt hiszi, hogy a városrészlakóinak nem kell mindenben a Szabadság tér után indulni, a hol az a jelszó, hogy: Ha ez megtörténik, tönkrementünk. Az ő elve: Fortiter in re, snaviter in modo. Fényesnek nem adna kötött utasítást a felszólalásra nézve O ismeri a célt, össze van azzal forrva; bizzunk meg tehát benne, és ne praecocepáljunk.

Fényes Dezső ugyanily értelemben beszél. Kifejtli, hogy a közgyűlésen oly értelmű indítványt fog tenni, hogy a motoros köteles legyen a szóbanforgó főforgalmi vonalon a városba jönni. Hogy ezt miképpen teszi, hogy peageszerződést köt-e a lovasutttal, vagy sem, az reánk nézve mellékes.

Domonkos Lajos és Boros Vida felszólalásai után **Walder Gyula** elnök határozatként mondja ki a jelenlevők zajos helyeslése közt, hogy Fényes Dezsőt megbizzák oly értelmű felszólalással, amely értelemben Fényes a maga álláspontját kifejtette.

Ezután áttértek a vashid ügyére.

Boros Vida: A városnak úgy anyagi, mint szépészeti érdeke megkívánja, hogy a várba vezető hid a városház mögött épüljön. Miután a hid ügye a holnapi közgyűlésen nem kerül tárgyalás alá, a rendkívüli közgyűlésig csak azt indítványozza, hogy folytassák az ezen eszme érdekében megindított akciót. Ha nem is lesz e tervnek többsége, de egy erkölcsi értékében jelentős kisebbség is elegendő lesz, hogy a szavazattöbbséget ellensúlyozza s erős alapja legyen a minisztériumnál megindítandó akciónak. Az Eötvös téri hid ellen szól, hogy ott óriási költséggel fel kellene tölteni az Eötvös-utcát, ugyszólván eltemetni a házakat; a játszótér elpusztulna; a két hid forgalmának átlójába kerülő Szabadság-téri piacot elveszít-

nénk, ami magának a Szabadság-térnek okozna mérhetetlen károkat. Kéri a gyűlést, hogy most e tárgyban ne határozzon, hanem folytassa tovább a városház-utcai hid érdekében megindított akciót. (Élénk helyeslés.)

Fényes Dezső indítványára elhatározzák még, hogy a folyó hó 22-ikén tartandó rendkívüli közgyűlés előtti szerdán a Boros Bení körben e tárgyban újabb ülést tartanak.

Az ülés ezután **Walder Gyula** elnök élte-tése közben feloszlott.

SPORT.

+ **Az aradi országos tornaünnepély.** A pünkösdi ünnepek alatt városunkban lefolyó és nagyszabású VII. szövetségi országos tornaünnepély rendezésére alakult bizottságok ismertetését folytatjuk.

Sajtóügyi bizottság. Elnök Tiszti Lajos, jegyző Kell Lajos, a bizottság tagjai: Benedek Arpad, Czédly Károly dr., Edvi-Ilés László, Cs. Endes Daniel, Farkas Ferenc, Faragó Rezső, Fényes Iván dr., Hegedüs Lóránt, Ilés Zsigmond, Kaszab Géza, Kintzig Kopár Ferenc, Kormos Sándor, Losonczy Zoltán, Müller Károly, Nagy Sándor dr., Radó Károly dr., Révész Adolf, Stauber József, Steinitzer Pál dr., Schröder Béla, Szöllősy István, Szady Elemér, Vass Géza.

Egészségügyi bizottság. Elnök Posgay Lajos dr., jegyző Simó Károly dr., a bizottság tagjai: Alexy Sándor dr., Auszterweil László dr., Bácskay Béla dr., Brück Gyula dr., Fényes Samu dr., Fodor Ödön dr., Hehs Vilmos, Heitz Andor dr., Hermann Ignác dr., Horváth Kornél dr., Institoris István dr., Issehrutz László dr., Kabdebó János dr., Keppich Jakab dr., Leitner Ernő dr., Löwinger Miksa dr., Parecz Gyula dr., Polónyi Jenő dr., Posgay István dr., Prohászka László dr., Rozsnyay József dr., Rozsnyay Kálmán, Schusster Henrik dr., Tisch Mór dr., Vas Sándor dr., Visky Pál dr., Werner Miksa dr.

+ **A kisenői löversenyek.** A Seprős- és vidéki félvérlőtenyésztő szövetkezet idei meeting-jét május hó 15-én tartja meg *Kisjenőn*. A verseny feltételeit ma tette közre **Fejér József**, a szövetkezet igazgatója. Nevezési zárnapp: május 5. este 6-órától. Hét futam lesz: Sikverseny, 1000 kor. díjjal (adja a földművelésügyi miniszter). Eladó gátverseny tiszteletdíjjal (adja az Aradi Versenyegylet). Eladó sikverseny 1000 kor. (Aradvármegye díja). Gátverseny 1200 kor. díjjal (József főherceg díja). Sikverseny, 1200 kor. (Magyar lovar Lovaregylet díja). Akadályverseny, 1000 kor. (Urlovasok szövetkezetének díja). Mezőgazdák versenye, sikverseny.

+ **Felhívás a tornaegyesület tagjaihoz.** Az Aradon tartandó VII. sz. szövetségi országos tornaünnepélyben résztvevő s a kibocsájtott felszólító ívet kibocsájtott tornaegyesületi tagokat felkérem, hogy a csapatbeosztás, személyes és csapatversenyek a gulák és a játékok megjelölésére vegyék a tornaóraira pontosan megjelenni szíveskedjenek, nehogy a rendező és házi tornaegyesület háttérbe kerüljön a többi együletekkel szemben. **Nagy Sándor** titkár és művezető.

Két pártkonferencia.

(Az országos szabadelvű pártban és a függetlenségi pártban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 13.

Az országos szabadelvű párt és a Kossuth párt ma este konferenciát tartott. A szabadelvű párt értekezletén egyhangulag elfogadták a vármegyei alkalmazottak és a községi jegyzők illetményeire vonatkozó törvényjavaslatokat, azután pedig a miniszterek ismertették az egyes interpellációkra adandó válaszaikat.

Erdekesebb volt eunél a függetlenségi és 48-as párt konferenciája, ahol **Bartha Odön** ügyét tárgyalták. Az ügy állása a következő:

Bartha Odön szóba hozta azon hírlapi támadásokat, melyben őt egyes napilapok részéltették azért, mert kandidálva volt a *Kisbirtokosok Országos földhitelintézetének* igazgatósági tagjául. Elmondja, hogy annak idején egyik barátja felszólította őt, hogy lépjen érint-

kezésbe az említett intézet igazgatójával, *Imrédy Kálmán*nal, a ki felvilágosítást akar tőle kérni, a ruthén akció felől. Fel is kereste *Imrédyt* és hosszasan beszélgettek a ruthének felől.

Később ugyanez a közbenjáró barát levélben megkérdezte tőle, *Barthától*, hogy hajlandó volna-e elfogadni a Kisbirtokosok orsz. földhitelezésénél egy igazgatói állást? Azt felelte, hogy ha megválasztanák, ezt mindenesetre ki-tüntetésnek venné. Mikor azonban meghallotta, hogy két igazgatói állásra három jelölt van: *Wickenburg Márk*, *Papp Géza* és ő, kijelentette, hogy visszalép, mert az igazgatói tisztséget csak egyhangú megválasztás esetén lett volna hajlandó elfogadni. Meg is kérte barátját, hogy őt ilyen körülmények közt ne jelöljék. Mindössze ennyi történt a szoban forgó ügyben.

Bartha előadása nyomán nagyobb vita támadt. *Kubik Béla* arra kérte *Barthát*, hogy mutassa be a szoban forgó levelet. *Bartha* eleget tett a felszólításnak s akkor kiderült, hogy a közbenjáró *Neményi Ambrus* volt.

A párt egyhangulag kimondotta, hogy a *Bartha* Odön ellen megjelent hírlapi támadások alacsony gyanúsítások s azok ellenében *Barthát* védelmébe veszi.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A tauci végrendelet-hamisítók.

(Főtárgyalás a törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 12.

Az aradi kir. törvényszék előtt ma egy érdekes detektívregénynek az utolsó fejezete csinálódott meg. A történet az aradmegyei *Taucra* folyt le, s két főszereplője már meg is halt.

A regény cselszövője egy aradi szabó. Ő vezette a bűnügy szálat, s az ő tanácsára cselekedtek a történet többi szereplői is. A szabó egy erdővásárlásnál játszotta a közvetítő szerepét, s ebből szép provízió volt a részére kikötve. Mikor azonban látta, hogy az erdő tulajdonosa, *Gerhard Ignác* tauci földbirtokos meglehetősen ingatag természetű: másként is ki akarta használni a beteg és magával tehetetlen ember helyzetét.

Az ő szereplése ott kezdődött, hogy az említett erdővásárlás ügyében a férfi szabó többször kiutazott *Taucra*. A szabó minden áron le akarta srófolni az erdő árát, hogy minél nagyobb províziót vágthasson zsebre. *Gerhard* azonban ingadozott. Mikor aztán a szabó legutóbb künn járt, felkereste *Nika* János tauci körjegyzőt és *Kuncz Ernő* gyógyszerészt s felkérte őket, hogy legyenek tanúi, mikor *Gerhard*dal az erdővásárlás ügyében megállapodásra fog jutni. A jegyző és a gyógyszerész el is ment vele, s megérkezésükkor ott találták *Winter* János marhakupecet, aki *Gerhardtól* marhákat akart vásárolni. *Gerhard* ekkor házvezetőnőjét *Szikora Rózát* leküldte a pincébe borért, *Peja* György ápolót pedig poharakért. Mikor ezek eltávoztak, *Gerhard* állítólag kijelentette, hogy szóbeli végrendeletet óhajt tenni, miután egész véletlenül együtt van az ehhez szükséges négy tanu.

Gerhard másnap meghalt és vagyona egyik felét a végrendeleti tanuk állítása szerint *Szikora Rózára*, másik felét pedig *Budapest*en lakó közeli rokonaira hagyta.

Az aradi szabó ekkor nyilatkozatot vett a végrendeletnél szerepelt tanuktól és ezt a borosjenői járásbírósnak a hagyatéki eljárás lefolytatása végett megküldötte. A járásbírósnak, a helyett, hogy az eljárást szabályszerűen le-

folytatta volna, azt a nyilatkozatot mindjárt végrendeletnek kihirdette és *Szikoránét* behelyezte az örökségbe.

A nyilatkozat, melyet a szabó elküldött a bíróságnak, voltaképp koholt volt, mert az egész szóbeli végrendeletkezés egyáltalán nem történt meg, az a szabónak volt a találmánya. *Szikora Rózának* azonban tudomása volt arról, hogy az elhunyt *Gerhardnak* írásbeli végrendelete maradt s tartva attól, hogy az írásbeli végrendelet napfényre kerül, a szabó és a többi végrendeleti tanuk háta mögött az elhunyt rokonával az örökséget, illetőleg kiegyezett.

Mindaddig nem lett volna baj s az egész svindli nem is került volna talán a világosság elé, hacsak közbe nem játszottak volna az elhunyt *Gerhard* temetési költségei.

Az aradi férfit szabó ugyanis mikor értesült a haláláról, szölte *Csutak* Károly aradi temetkezési vállalkozónak, hogy menjen el *Taucra*, megfogják nála rendelni a temetést. *Csutak* ki is utazott s ekkor *Szikora Róza* tényleg megrendelte a temetést harmincezer koronáért. *Csutak* a megrendelést írásba foglalta és ennek a megrendelő-ívnek a hátlapján a temetési költségekről váltót adatott magának. A temetés után *Csutak* aztán felszólította *Szikora Rózát* a fizetésre. Az asszony megtagadta a fizetést és kijelentette, hogy ő a megrendelést aláírta ugyan, de a váltót nem. Valamit aláírt, azt beismerte, de tagadta, hogy az váltó lett volna. *Csutak* ekkor pörölte a váltót, *Szikora Rózát* pedig feljelentette *Csutakot*, hivatkozva arra, hogy ő nem is örökös, a szóbeli végrendelet humbog.

Ennek az alapján a budapesti *Gerhardok* bűnvádi feljelentést tettek a végrendeleti tanuk ellen okirathamisítás miatt. Az eljárás meg is indult, minthogy azonban *Szikora Róza* időközben szintén elhalt, ma csak a szabó, *Nika* János, az állásától elmozdított jegyző, *Kuncz* gyógyszerész és *Winter* marhakereskedő kerültek vádlottakként a bíróság elé.

(A mai főtárgyalás.)

A főtárgyaláson *Fábián* Lajos dr. kir. ítélőtáblai bíró elnökölt, szavazóbírák *Köller* János és *Földes* János voltak. A jegyzőkönyvet *Uray* József törvényszéki aljegyző vezette. A vád képviselőiben *Seokolczay* Lajos kir. alügyész jelent meg, *Csutakot* *Nemess* Zsiga dr., *Nikát* és *Kunczot* *Vannay* János dr. ügyvédek védték.

Szikora Róza ellen, minthogy időközben meghalt, az eljárást beszüntették.

A bíróság elsőnek *Nika* Jánost hallgatta ki, aki így adta elő az ügyet. 1900. évi júliusban elment *Gerhardhoz*, mert azt hallotta, hogy elakarja adni a birtokot s ő azt a község részére szeretne volna megszerezni. Ekkor ott volt már a beteg szobájában a szabó, továbbá *Winter* és *Kuncz* gyógyszerész, *Peja* György ápoló és *Szikora Róza*. Mikor belépett, *Gerhard* leküldte a pincébe *Szikoránét* borért, az ápolót pedig poharakért, aztán intett neki, a vádlottnak, hogy tegye be az ajtót, mert szóbeli végrendeletet óhajt tenni. Kijelentette ennek során, hogy összes vagyonából az ingatlanokat fele részben, az ingókat pedig egészben *Szikora Róza* gazdasszonyának hagyja. Másnap *Gerhard* meghalt. Ő aztán *Szikoráné* kérelmére ezt írásba is foglalta.

Elnök: Vallomása és az ön által felvett nyilatkozat közt eltérés mutatkozik, mert azt mondja, hogy *Gerhard* az ingatlan másik felére nem nyilatkozott.

Nika: A szolgabíró, aki engem a nyomozat során kihallgatott, ellenségem volt. Ezt az az indokolom, hogy a kihallgatás során rákiáltott mentőtanúimra. Én a felettes hatóságom által felvett jegyzőkönyvet el nem olvastam, megbíztam benne.

Elnök: Az ápoló *Peja* azt vallja, hogy ő nem távozott a beteg mellől és ott volt, mikor ön *Kuncz*cal jelentkezett és ott nem történt semmi végrendeletkezés.

Nika: Ez hazugság.

Elnök: Mi oka van *Pejának* és a rendőrnök, ki a nyilatkozatot láttamozta, hogy ön ellen terhelőleg valljon?

Nika: *Peja* érdeke, t. i. haragszik rám, mert nem kapott tőlem száz forintot, különben, azt mondta, nem így vallott volna. A rendőr azért haragszik rám, mert elcsapták.

Elnök: Ön sürgönyözött *Csutaknak*, hogy jöjjön ki?

Nika: Igen.

Elnök: Jelen volt a temetés megrendelésénél?

Nika: Igen.

Elnök: Hogyan folyt ez le?

Nika: *Csutak* *Szikoránéval* tárgyalt. Tőlem az utóbbi azt kérdezte, hogy nem lesz-e a kialakult összeg sok, mire azt válaszoltam, hogy én ehhez nem értek, mert sohasem temettem.

Elnök: Mit irt alá *Szikoráné*?

Nika: Egy megrendelési lapot és annak hátlapján is valamit, úgy tudom, hogy váltót.

Elnök: Mennyiben állapodtak meg?

Nika: Ugy hallottam, hogy 15.000 forintba.

Elnök: Mit mondott *Csutak* a második aláírásra nézve?

Nika: Nem tudom, nem voltam végig ott.

Elnök: Nem voltak *Szikoráné*nak aggályai, hogy sok lesz a pénz?

Nika: Nem.

Elnök: Tudja, hogy *Csutak* *Budapestre* utazott néhai *Gerhard* rokonaihoz?

Nika: Erről nem tudok, de utólag halottam.

Elnök: Felszállították a hullát *Budapestre*?

Nika: Igen, ott történt a temetés.

Elnök: Mért mentek önök is fel?

Nika: Mért megkértek rá.

Elnök: A szabó mért ment fel?

Nika: Ő rendezte az egész dolgot.

Elnök: A pankotai bankban volt 15,648 forintot mikor vette ön fel?

Nika: Nem emlékszem a napra.

Elnök: A nyilatkozat július 29-én kelt.

Nika: Tehát augusztus 1-én volt.

Elnök: *Szikoráné* benn volt és mivel neki nem fizették ki, ön később újra bement vele *Pankotára*?

Nika: Igen. A pénzt *Szikoráné* átvette és nekem adta, hogy tegyem el. Ebből 10,000 forintot behoztam *Aradra* és átadtam a szabónak, hogy fizessen „a konto” *Csutaknak*.

Elnök: Mért nem vett tőle elismervényt?

Nika: Biztam benne.

Elnök: Milyen nyelven tette *Gerhard* a végrendeletet?

Nika: Előbb magyarul és aztán ismételte németül.

Elnök: Szólt ön *Szikoráné*nek a végrendeletéről?

Nika: Nem. Nem is tudott róla, csak később. De úgy tudom, a szabó szólt neki.

(*Csutak* vallomása.)

A délutáni tárgyaláson *Csutak* Károly került kihallgatásra.

Elnök: Mondja el, mikép történt a dolog?

Csutak: Én a temetést csináltam és egy váltót aláírtam, mint ezt mindenütt minden temetkezési vállalkozó meg szokta tenni. A papír egyik oldalán a megrendelést igazoltattam, a másik oldalon pedig az összeget fedeztettem. Mikor kértem a pénzem, *Szikoráné* azt válaszolta, hogy már ki van fizetve.

Elnök: Ont ki hívta *Gerhardhoz*?

Csutak: A szabó; de *Szikoránéval* egyeztem meg *Nika* jelenlétében.

Elnök: Mi adott önnek garanciát a horribilis összegre?

Csutak: Rögtön felutaztam *Budapestre* és adattam magamnak írást *Gerhardt* *Katalinnal*.

Elnök: (*Nikához*): Ön nem emlékszik, vajon *Csutak* mondta-e *Szikoráné*nek, hogy váltót irt vele alá.

Nika: Nem emlékszem.

Csutak: Pedig határozottan emlékszem, hiszen mindig meg szoktam tenni. Még a huszonöt forintos temetésnél is váltót irtatok alá. Kérem megnézni a könyveimet.

(A koronatanu vallomása.)

Peja György, a koronatanu következtetése után.

Vannay János dr. védő kéri a tanut az általános kérdések előtt arra nézve kihallgatni, hogy volt-e már büntetve?

Elnök: Ezt nem tehetem, mert a perrand-tartás ezt nem engedi meg. Senkit sem lehet kényszeríteni, hogy önmagáról meggyalázó dolgokat állítson. Mődjában áll azonban ezt másként bizonyítani.

Peja ezután terhelt vallomást tett a vádlottak bűnössége mellett.

Vannay védő ekkor beigazolta, hogy Peja aggályos tanu, mert már két ízben lopásért büntetve volt Kéri, hogy a megesketését melőzzék.

A törvényszék hosszabb tanácskozás után úgy határozott, hogy a koronatanut nem bocsátja esküre.

Ezután a tárgyalást elnapoiták és pedig vagy holnap, vagy pedig pénteken folytatják. Attól függ ez, hogy a holnapra kitűzött más tárgyalás meg lesz-e tartható?

Neuman-Fürst Mária lemondása.

(Elnökség az izraelita nőegyletben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, Április 12.

Az aradi izraelita nőegylet sajnálatos esemény előtt áll. Neuman Dánielné Fürst Mária urhölgy bejelentette a választmány-nak, hogy az egyletnél viselt elnöki állásáról lemond.

Hogy ki volt Neuman Dánielné az aradi izraelita nőegyletnek, azt fölösleges részletesen fejtegetni. A fenkölt lelkeletű urhölgy egy jótéteményekben gazdag élet minden munkásságát a nőegylet oltárára áldozta. Vezére, irányítója volt Aradon annak a derék csapatnak, mely szívének melegéből két kézzel szórja a szeretetet a szegények felé s gyönyörűséget keres az inségesek nyomorának enyhítésében.

Neuman Dánielné urnő, ki ezidő szerint Bécsben tartózkodik, ma levelet intézett Aradra Éles Árminné urhölgyhöz, a nőegylet alelnökéhez, melyben bejelentette amaz elhatározását, hogy az izraelita nőegyletnél viselt elnöki állásáról lemond.

Az egyesület tagjai között valósággal konsternációt keltett az esemény híre, mert Neuman Dánielné neve annyira össze van forrva az egyesülettel, hogy amennyiben lemondási szándéka megváltoztatható nem lenne, úgy az egyletet lét-alapjában renditené meg.

Az izraelita nőegylet kebelében működő népkonyhát Neuman Dánielné urnő alapította. Kora őstől kezdve, késő tavaszig, melyen belül az emberbaráti intézmény áldásos működését folytatja, nap-nap után ott található a nemesszívű urhölgy a népkonyha helyiségeiben, amint személyesen vezeti a jótékony munkáját, és sajátkezüleg szolgálja ki az utca nyomorultjait.

A népkonyha egészen a múlt év végéig béret, helyiségben működött. Ekkor elhatározta Neuman Dánielné, hogy kedvenc intézményének hajlékot emeltet a sajátjából. S felépült a Zrínyi-utcai szép emeletes épület, melynek tulajdonjogát fejedelmi bőkezűséggel a nőegyletre ruházta át.

Amihez Neuman Dánielné hozzáfogott, azt siker koronája mindig. Csúpan ezuttal nem fog cél érni elhatározása. A nőegylet választmánya ugyanis, mely a legközelebbi napok egyikén ülést tart, mint értesülünk, nem fogja tudomásul venni nagyérdemű elnökének lemondását, és minden módon és eszéjjel oda fog hatni, hogy váratlanul jöttelhatározását megváltoztassa.

A ragaszkodás és elismerésnek ezen megnyilvánulása előnem lehet elzárkózni a Neuman-Fürst Mária urhölgynek, mert az ő áldásos tevékenysége csak külső formákban egy nőegylet, tartalmilag azonban ezerek tulajdona: Arad város szegényeie.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A tisztviselői-kör közgyűlése. Az állami tisztviselők országos egyesületének aradi köre évi rendes közgyűlést folyó hó 14-én d. u. 5 órakor Aradon, az igazságügyi palota esküdtszéki tárgyalási termében tartja. Társorozat. 1. Évi jelentés a kör tevékenységéről. 2. A számvizsgálók évi jelentése. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Jelentés az alapszabályok jóváhagyásáról. 5. Jelentés a kör tagjai részére kiosztott kedvezményekről. 6. Az állami tisztviselők országos egyesülete által kiküldött bizottság munkaprogramja a közigazgatás egyszerűsítésében való közreműködése tárgyában. 7. Titkár, esetleg ellenőr és egy választmányi póttag választása. 8. Esetleges indítványok.

Közgyűlés előtt.

(A gáji plébánia. — Az elhalasztott hid-ügy. — A tornaegylet segélye. — A tisztviselők korpótléka. — A hegyaljai motoros. — A közúti társaság beadványa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 12.

A holnapi közgyűlés tárgysorozatában több olyan érdekes tárgy fordul elő, a mely a város polgárságának érdeklődését régóta veszi igénybe. Az időtlen idők óta huzódó hegyaljai motoros-kérdés, a tisztviselők korpótléka és a gáji plébánia ügye mind olyan kérdés, amelyek megérdemlik, hogy a legnagyobb érdeklődést keltsék a társadalom minden rétegében. A közgyűlés előtt rendszeren összegyűlő előkészítő tanácsülés, a melyben az egyes ügyekre nézve a tanács javaslatait állapítják meg, ma folyt le, még pedig tudósítónk jelentése szerint a következő eredménnyel:

A csanádi püspöki hatóság, és a minoriták rendfőnöke átírtak az Arad-Gáj külvárosban szervezendő külkaplanság iránt. Ezt az átíratot a tanács azzal a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy ajánlatosnak tartja a gáji kaplanság felállítását.

A vashidak ügyét, miután a vegyes bizottság a feltételekre nézve még mindeddig nem határozott, a közgyűlés nem fogja tárgyalni, hanem e célra e hó 22-én, pénteken rendkívüli közgyűlést fognak összehívni.

Az Aradi Tornaegylet azon kérelmét, hogy a pünkösdőn rendezendő országos torna-ünnep költségeihez járuljon hozzá a város 2000 koronával, a tanács elfogadó javaslattal terjeszti a törvényhatóság elé. Sánta János nyugalmazott lovascsendőrnek kegydíj iránti kérelmét nem teljesítik.

A városi tisztviselők ötéves korpótléka ügyében a tisztviselők kérvényét a tanács egyszerűen minden javaslat nélkül terjeszti be a közgyűlésnek, mivel a tanács tagjai, mint érdekelt felek nem akartak e tárgyban a közgyűlésnek praejudikálni. A pénzügyi bizottságnak e tárgyban hozott javaslatához hozzáteszik azonban, hogy az ezentul megválasztandó tisztviselők korpótléka a 300 koronát meg nem haladhatja.

A hegyaljai motoros ügyében javasolja a tanács, hogy fogadja el a közgyűlés a közlekedésügyi és pénzügyi bizottságok határozatait, még pedig azzal a hozzátétellel, hogy a város az 50,000 korona értékű törzsrészvényen kívül 25,000 kor. értékű elsőbbségi részvényt is jegyez, — úgy azonban, hogy az elsőbbségi

részvények vételéhez szükséges pénzt is a vállalat adja kölcsön a városnak öt százalékos annuitással, ötven évi törlesztésre. Az annuitás azonban csak 1905. január 1-én kezdődik.

Az ágostai evangélikus egyház részére templomépítés céljára közgyűlésileg már átengedett városi területre nézve hozott határozatot a miniszter jóváhagyta. Tudomásvétel végett közlik a törvényhatósággal.

Legvégül szóba került a lovasuttársaság azon ma beadott memoranduma is, melyet lapunk más helyén terjedelmesebben ismertünk; szóba került pedig ez annak a kapcsán, hogy a lovasut ellen indítandó praejudiciális keresetre nézve minő javaslatot tegyenek a közgyűlésnek. A tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután a lovasuttársaság ezen ajánlata esetleg megváltoztathatja a helyzetet, tehát a kereset megindítása fölötti határozást a legközelebbi közgyűlésig elhalasztják. Addig utasítják a szakbizottságokat, hogy sürgősen tárgyalják le a memorandumot.

HIREK.

Nász a Vásárhelyi-családban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, Április 12.

Aradvármegye és a város egyik legtiszteltebb, legelőkelőbb családjában, a Vásárhelyi-családban két fiatal szív egymásra találásának ünnepét ülték meg ma. Kézdivásárhelyi Vásárhelyi János, az Alföldi első gazdasági vasut főhivatalnok, Vásárhelyi Béla főrendiházi tagnak, az Aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatójának fia vezette oltárhoz Laczay Anna urhölgyet, néhai Laczay József birtokos és neje, született Kiss Máriának bájos leányát, az aradi előkelő társaság egyik szeretetreméltó szépségét.

Az esküvő úgy a polgári hatóság, mint az oltár előtt a legnagyobb csendben, intim családi körben folyt le. A menyasszony édesanyját ugyanis az utóbbi napokban sajnálatos baleset érte, a mely megakadályozta abban, hogy a boldog fiatal pár összeköttetésének aktusán megjelenhessen, így tehát az egybekelés minden külső dísz nélkül, a Vásárhelyi családot jellemző nemes egyszerűséggel történt meg.

A magyar királyi anyakönyvvezetői hivatalban délelőtt fél tizenegy órakor jelent meg az ifju pár. Kiséretükben csúpan a két tanu, Vásárhelyi László országgyűlési képviselő és Olasz Elemér nagyváradi földbirtokos, továbbá az ősi mapa, Vásárhelyi Béla és a vőlegény sógora, Takácsy Sándor dr. nagybirtokos, az aradvármegyei szabadelvű párt elnöke jelentek meg.

A szerleartást Szondy Béla m. kir. anyakönyvvezető végezte diszmagyarban. A szokásos formalitások elvégztével törvényes házasságnak jelentette ki az előtte állókat. Ezzel a szerleartás véget ért és a jelenlevők áthajtottak a minoriták templomába.

Itt Csák Cirjék dr. tartományi rendfőnök adta az ifju házasságlek a vallási szabályok által előírt egyházi áldást. Ezután emelkedett hangu, rövid beszédben vallásosságra, munkás életre intette őket, mert — ugymond — áldást csak úgy remélhetnek, ha él beunük az isten félelme és ha a hit buzgalmát hordozzák a szívükben.

Az új házaspárnak a szép frigyhez a mai napon igen sokan gratuláltak.

— Az ujoncozás napja. Az aradvárosi 1903. évi hadkötelesek sorozása holnap, szerdán reggel kezdődik meg a városháza

földszinti kistermében. A sorozás polgári elnöke *Kádas Kálmán* főjegyző, orvosa pedig *Tisch Mór* dr. tb. városi főorvos lesz. Holnap, 13-ikán az 1882-ben született hadkötelesek kerülnek a mérőléc alá; ilyen első korosztálybeli háromszáz és egynéhány van. 14-én az 1881-ben született, második korosztálybeliek, mintegy 180-an, 15-ikén a harmadik korosztálybeliek, idegenek és elmaradtak kerülnek sor alá. A befejező munkálatokat 16-án végzik.

— **Rekvium Károlyi Tibor grófért.** Budapestről jelenti tudósítónk: Néhai nagykárolyi *Károlyi Tibor* gróf valóságos belső titkos tanácsos lelkiüdvéért ma délelőtt 11 órakor mutatták be az engesztelő szentmiséldozatot az egyetemi templomban. A rekviumra a templom belsejét az entrepris-intézet teljesen gyászpompába vonta s a szentélyt és a hajóban fölállított, címerekkel ékesített ravatalt gazdagon díszítették délszaki növényekkel. A katedrális mellett a főrendiház diszruhás szolgálai állottak sorfalat. A fekete lepellel borított padokban a gyászoló Károlyi grófi család tagjain kívül helyet foglaltak: *Csáky Albin* gróf, a főrendiház elnöke, *Darányi Ignác* volt kereskedelemügyi miniszter, *Apponyi Albert* gróf, *Nyáry Jenő* báró főrendiházi háznagy, *Nagy István* főrendiházi titkár, *Farkas* egyetemi tanár, *Eötvös* jószágkormányzó és a Károlyi-uradalmak több más főtisztviselője. A gyászszertertá-t *Kriessán Mihály* pápai kamarás, az egyetemi templom gondnoka celebrálta nagy és fényes segédlettel; rekvium alatt az operaház énekkara ifjabb *Nosedá* Károly karigazgató vezetésével *Engesser* nagy rekviumát adta elő.

— **Új magyar főúri család.** A király, mint megbízható helyről jelenti, bégavári *Back Alfréd* győri nagybirtokosnak és gyárosnak közelebb a bárói címet adományozza. Mivel pedig *Back Alfréd* agglegény, a király egyszersmind a Szegeden lakó bégavári *Back Bernát* utódjaira is kiterjeszti kitüntetését.

— **A Maros folyó szabályozásával** foglalkozott a napokban tartott székely kongresszus, a mely ezenkívül több érdekes tárgyban cserélt eszméket. A Maros folyót illetőleg ennek a folyónak a torkolattól *Aradig* terjedő végszakaszát a legközelebbi években fogják úgy szabályozni, hogy ott hajózási lehessen. Ha ezzel a munkával elkészülnek, folytatni kell a szabályozást Zámig. Zámon túl, föl egész Gyulaférvárig kishajózásra talán szintén alkalmassá lehet tenni valamikor a Marost; de ez is sok millióba fog kerülni s évtizedek múlva lehet csak szó róla. Arról azonban, hogy valamikor hajók járassák a Maros székelyföldi részét, még álmodozni is korai. A székelykongresszus ebből kívánságának teljesülését tehát a messze jövő homálya fűdi. Egyelőre sem a Maros, sem az Olt nem lehet olyan tényezője a székelység gazdasági föllendülésének, a milyenné tenni a kongresszus óhajtaná. De azért jelentőséges szolgálatot lehetne tenni a Székelyföld erdőiparának, ha megszüntetnék azokat az akadályokat a Maroson és az Olton, melyek a fausztatást és a tutajozást nehezítik. Ezek közé az akadályok közé tartoznak egyebek közt a *marosi tutajvámok* is, a középkor e maradványai s a földmívelésügyi miniszterium jól tenné, ha véglegesen hozzálátna a viszonyok rendezéséhez és nagy kár, hogy a beruházási törvényjavaslat erről a fontos szabályozásról egészen megfeledkezett.

— **Megszüntetett anyakönyvi kerület.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Arad vármegyében* a *maros-szlatinai*

anyakönyvi kerületet megszüntette, s az ezt képező *Maros Szlatiná* kisközséget a *kaprucai* anyakönyvi kerülethez, a gyulavarsándi anyakönyvi kerülethez tartozó *Jánosháza* pusztát pedig az *eleki* anyakönyvi kerülethez csatolta át. Egyszersmind *Kiss László* medgyes-egyházi anyakönyvvezető-helyettes hatáskörét a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre is kiterjesztette.

— **Az új ágyuk kipróbálása.** *Bécsből* jelentik táviratban: Az itteni arzenálban készült új ágyukkal legközelebb a *csapatoknál* is kísérletet fognak tenni. Az ágyukat előbb *Krakkóba* viszik, aztán *Hajmáskérbe*, majd az *örkényi* nagy gyakorlóterén folytatják a kipróbálást.

— **Járásbírói épület Buttyinban.** Az igazságügyi miniszter — mint értesülünk — elhatározta, hogy *Buttyinban* új járásbírói épületet emeltesse. Ebbe az épületbe lesz elhelyezve a telekkönyv is.

— **Bur harcosok, mint — kiállítási klou.** *Cronje* tur tábornok, mint *St Louisból* táviratozzák, kétszáz bur katonával odaérkezett. A kiállítás alatt harcászati játékokat fognak előadni a szabadságharc egykori vitéz katonái. Sic transit gloria mundi...

— **Házasság.** *Peresina* Károly mérnök eljegyezte *Aradon Farkas József* főkalauz leányát, Teréz kisasszonyt.

Kondorossy Kálmán eljegyezte *Aradon Bittner Ilonka* kisasszonyt.

Kartschmá-off Ernő budapesti kereskedő nőül vette *Kisjenőn Schillinger Márton* földbirtokos leányát, *Szidónia* kisasszonyt.

Guttman Albert csendőrszervező, aradi lakos eljegyezte *Vogel Lipót* kereskedő kedves és bájos leányát, *Évikét*, *Cegléden*.

— **Tűz az erdőben.** *Buttyinból* telefonálja tudósítónk, hogy a község mellett elterülő *Magura* nevű erdőrészen, a mely *Lubinszky* gróf tulajdona, ma reggel tűz ütött ki. Leégett 1600 öl tűzifa körülb. ül 4000 korona értékben. Biztosítva volt. Híre jár, hogy a tűz *gyújtogatásból* keletkezett. Ez irányban a nyomozást megindították.

— **Rendőrbotrány Kolozsvárott.** A kolozsvári züllött rendőri viszonyokra élénk világot vet az a nagy botrány, amely az éjjel játszódott le a rendőrség felügyeletes szobájában. A szolgálatot az éjjel *Wéber* rendőrbiztos teljesítette és éjféltájban bevetődött a szobába *Kallós* rendőrbiztos titosan. A két tisztviselő eleinte ingerkedett egymással, majd összevettek és verekedni kezdtek. Eleinte csak pofozták egymást, aztán kardot rántottak és formális csata kezdődött köztük. Végre kisebb sérülések után, mikor *Wébernek* a kardja kettétörtött, a rendőrlégénység berohant és lefegyverezte a párbajozókat. A biztosok a helyszínén megjelent *Hadady* főkapitánynak azonnal beadták lemondásukat; a főkapitány azonban nem fogadta el, hanem mindkettőjük ellen fegyelmi vizsgálatot indított. A verekedés indító oka, miot később kiderült, az volt, hogy *Kallós* későn érkezett a felváltáshoz; ezért *Wéber* szemrehányást tett neki.

— **Nagy tűz a fővárosban.** Budapestről jelenti tudósítónk: Ma délelőtt fél tíz órakor, a *Ritter Manó* tulajdonát képező Egyesült budapesti sörkiviteli társulat *Erkel utca 17. szám* alatti telepén, eddig még ismeretlen okból, kigyuladt az istálló padlása és rövid fél óra alatt az egész épület lángokban állott. Az istállóban, amely a telep óriási udvarának bal sarkán állt, hat ló volt bekötve, a melyek a tűz kitörésekor megvadultak, úgy, hogy a raktárból előszökött munkásoknak óriási erőfeszítésbe került, míg megmenthették őket. A tűzhöz *Blaschek* Hugó vezetésével a központi, a VIII. és IX. kerületi tűzörségek vonultak ki. Háromnegyed órai erős munka után sikerült nekik a tüzet lokalizálni. Szerencse még a szerencsétlenségben, hogy az istálló teljesen el van különítve, a többi melléképülettől, úgy hogy a tűzoltóság

egész erejét az oltásra fordíthatta. A tüzet, a telep tulajdonosának állítása szerint, csakis gyújtogatás okozhatta. Valószínűnek tartja, hogy egy mulat hó elszajén elbocsátott kocsi bosszúból gyújtotta fel a padlást. Más lehetőség annál is inkább ki van zárva, mert a most alkalmazásban levő kocsisok reggel hat óra óta nem voltak a telepen, a többi munkás pedig a telep ellenkező oldalán álló raktárban dolgozott. A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított, hogy a tűz keletkezésének az okát kiderítse.

— **Csetepaté a tengeren.** A dalmát határszéll *Cattaró*-ból táviratozzák: A kivándorlók ellenőrzése végett már régebben átvizsgálja a csendőrség az összes, innen külföldre közlekedő hajók utasainak utlevelét. Az olasz *Puglia* társaság gőzöseinak parancsnokai utolsó időben tiltakoztak a csendőrség eme ellenőrzése ellen. Április 7-én *Moltetta* parancsnok nem engedte a hajóra a csendőrséget és a midőn a csendőrök erővel a hajóra akartak menni, a parancsnok a hajóhid előtt kiterítettte az olasz zászlót. A csendőrség felszólítására a legénység eltávoztatta az olasz zászlót, mire megtörtént az utlevél-ellenőrzés.

— **Öngyilkosság vagy büntény?** *Bécsből* rejtélyes esetet táviratoznak. *Bars* Zsigmond dr. ottani hírneves orvost ma reggel mérgezés tünetei közt eszméletlenül találták ágyában. Mellén nagy seb tátong. A vizsgálat megindult annak a megállapítására, öngyilkossági kísérlet forog-e fönn, vagy büntény?

— **Csőd Csáky Napoleon ellen.** *Csáky* Napoleon gróf ellen, ki a multkorában Bécsben az ismeret s utcai merényletet elkövette, hitelezői a *nagyváradi* kir. törvényszéknél csődöt kértek. A csőd tárgyalást szombaton tartják meg.

— **Rablómerénylet Bokszegeen.** *Bokszegei* tudósítónk írja: Hétfőn éjjel négy bekormozott rabló a kontratói pusztán lakó *Tóth* András földesgazdához betört s a gazdát és feleségét súlyosan megsebesítették, minden értékes holmiját és meglevő pénzét elvitték. Az asszony a rablók távozása után bevászorgott a csendőrökhöz, az esetet bejelentette és azok a nyomozást azonnal meg is indították. Rendkívül nehéz volt a csendőrök helyzete, mert semmi utbaigazító nyom nem volt, s így teljesen tájékozatlanul kellett a nyomozást megindítani. *Russ* csendőrszervezőnek azonban sikerült a tetteseket kinyomozni és tegnap délelben az elrabolt holmikkal együtt kézrekeríteni. A tettesek közül egy bokszegei, három pedig silingyal lakos.

— **Öngyilkos irónő.** *Berlinből* jelenti, hogy *Schasz* Eliza, az ismert nevű német irónő idegességéből agyonlőtte magát.

— **Szerencsétlenül járt ügyvédjelölt.** *Ambiciózus*, fővárosszerte ismert fiatal embert ért ma végzetes szerencsétlenség. *Szántó* Lajos budapesti ügyvédjelölt és hiriapíró ma délelőtt tíz órakor az ügyvédi kamara lépcsőházában lejövet, megcsuszott s legurult a földszívre, ahol eszméletlenül elterült. Kihívták hozzá a mentőket, a kik konstatálták, hogy a jobb térdkalácsa eltörtött. A szerencsétlenség a *Latalembert* jó időre megakasztotta a pályáján, amelynek a céljához pedig nagyon közel volt. Ma adta be ugyanis az ügyvédi kamarához a kérvényt, amelyben az ügyvédi vizsgátra terminust kér. A beteget *Récsey* tanár klinikájára szállították.

— **A legújabb cigányzene.** Budapestén a soroksári-utcai cigányoson érdekes új regényről beszélnek most, melynek szereplői: *Babáry* Jóska bandájának másodprimása, *Dani* Gyurka és egy szép rottdami festőművész, *Paczer* Jolán. A zenekar hosszabb ideig külföldi fűrdőhelyeken járvott s *Baden-Badenben*, ahol a legfigyelmesebb haligatója a hollandi hölgy volt. Azon az estén, amikor a banda utoljára játszott a fűrdőhelyen, a szép nő sokszor emelte zsebkendőjét a szeméhez; aztán

érzékeny bucsut vett Gyurkától, de ezzel nem szűnt meg a barátság. Paczer Jolán még magyarul is megtanult a csinos cigány kedvéért s legutóbbi levelét folyékony magyarsággal írta meg neki. A minap pedig személyesen is eljött Budapestre. A jövő hónap elején vissza akar térni hazájába, de előbb megesküszik Dani Gyurkával.

— **Puskalövések a körmeneten.** *Madridból* jelenti a táviró: Egy egyházi körmenet alkalmával számos szabad gondolkodó tüntetett. Elmentetés is volt a hadsereg éltetésével. A demonstráció közben lövéseket hallottak, amelyek nagy ijedséget keltettek a tömegben. A tüntetők a polgármester házáat megdobálták. A csendőrség és a rendőrség fegyverét használta, közben többen megsebesültek. Többeket letartóztattak.

— **Felfedezni azokat a forrásokat, a hol szolid készítményeket jutányos árban lehet kapni, nem mindenkinek sikerül, soknál hiányzik az idő, soknál a szakismeret.** Porter Vilmos nagy áruháza, olyan vállalat, a hol a közönség feltűnően jutányos árak mellett kitűnő gyártmányokat kap. Nagy tömegben fel vannak ott halmozva a legkülönfélébb diszmutárgyak, férfi divat cikkek, háztartási dolgok, nipp tárgyak sport és utazási szükségletek és gyermekjátékok. Divatos tiszta selyemnyakkendők és csokrok szintén a legnagyobb választékban kaphatók.

— **Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja” útján:** ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. 326

— **Állásokat nyerni legbiztosabban csakis az „Országos Általános Pályázati Hírlap” útján lehet,** a mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyjából a lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási magántisztviselői, gazdasági, hivatalos, pénzügyi, kereskedelmi, könyveői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címei kiírásával. Ingyen melléklete a „Jegyzetek és Házassulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetés egy negyed évre 4 korona, egyes szám 40 fillér, mely bélyegben is küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselők fiókiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— **Parketta tükörfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától.** 1 doboz 1 korona. 44

Makó város közgyűlése.

(Viták és interpellációk.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, április 12.

Makó város képvisellete ma délelőtt fogott bele az ápril havi rendes közgyűlésbe s amilyen jól haladnak a tárgyakkal, kilátás van rá, hogy még holnap is tart a gyűlés. Az első napi gyűlés négy interpellációt s alig egy-két tárgyat intézett el, s hogy mindegyik agyon volt rakva felszólalásokkal, azt talán mondani sem kell.

A gyűlésen **Farkas József** polgármester elnökölt s bevezetésül **Lakatos Pál** két interpellációt terjesztett be, mindkettőt a városi főmérnök dolgában. Először az ellen volt kifogása, hogy a Hunyady-telep egy új ház építési vonalát úgy alapították meg, hogy az 5 méter és 58 cmnyire összeszorul s ez által a közlekedés lehetetlenné válik.

Orbán Ignác városi főmérnök kijelenti, hogy az építési engedélyt az építészeti szakosztály adta ki, ő az engedély alapján jelölte ki az építési vonalat.

A képviselő nem vette tudomásul a választ s a jövő gyűlésre kintette tárgyalás alapjául. Hasonló lett **Lakatos** második interpellációjának a sorsa is, amelyben azt kérdezte a polgármester-

től, hogy egy makói kőműves mester mi jogon készít terveket magánosok számára a város mérnöki hivatalában?

Farkas József polgármester válaszul előadja, hogy egy ízben ő is látta a mérnöki hivatalban a szóban levő mestert, aki akkor a főmérnök házában a tervét másolta. Ebből épen nem következik, hogy az illető magánosok számára készít terveket a mérnöki hivatalban. A képviselő ezt a választ se vette tudomásul.

Börcsök Gergely három interpellációval húzódott be a mai közgyűlésre. Egyet azonban — mert a polgármester semmiképpen sem tudta megérteni a beadott írásból — a jövő gyűlésre halasztották, kettőt pedig tudomásul vétellel elintézték.

Börcsök Gergely először azt kérdezte a polgármestertől, hogy **Varga Ferenc** volt városi végrehajtó és **Diós József** becsüs ellen miért nem rendelt el fegyelmi vizsgálatot, mikor az utóbbi fél napi becsülés helyett egy alkalommal egész napot számított fél?

Farkas József polgármester szerint fegyelmire nem volt szükség. Mindakettő alkalmazott volt s mikor a visszaélésre rájött, egyszerűen elbocsátotta őket.

Börcsök második interpellációja tanyai panasza volt. Valamelyik tanyai olvasókör szolgálójának az aprójszágai s szomszédok földjére is átjártak kaparászni s Börcsök ebből közügyet csinálva, meginterpellálta a polgármestert, hogy miért nem ment ki a helyszínére vizsgálatot tartani s miért nem rendelte el, hogy az olvasókör kerítést készíttessen? A polgármester zajos derűtség mellett nyugtatta meg Börcsöket, hogy úgy van ez a külterületen mindenütt és senkit sem lehet kényszeríteni kerítés-készítésre.

A tudomásul vett interpellációk után **Dóssa Lajos** dr. indítványára kimondták, hogy jövőben nem teszik kötelezővé az aszfaltgyalogjárók mentén a gömbakácák ültetését s egyhangulag hozzájárultak **Dóssa Simon** dr. ügyvéd azon indítványához, hogy felkérjék a kereskedelmi minisztert s az államvasutak igazgatóságát a *hm. vásárhely-makói nagyszentmiklósi vasút* menetrendjének olyatén megváltoztatására, hogy a Nagyszentmiklóson tovább menőnek vagy onnan jönni akaróknak ne kelljen minden vonatra 4—5 órát várakozni, mint ahogy ez a mai menetrend mellett van.

Hosszu, izgalmas vitára adott ezután alkalmat a makói *új szinkör* telekkönyvezésének kérdése. A színházat tudvalevőleg a csanádme gyei színügygyámoló egyesület építette fel a Makó város által a célra átengedett területen, de véglegesen finanszírozva még ma sincs, mert nincs az egyesület nevében telekkönyvezve s így nem kaphat rá kölcsönt. A hosszú vita vége az lett, hogy a képviselő 80 szóval 84 ellen, tehát 46 szótöbbséggel elhatározta, hogy a színházat a város nevére telekkönyvezteti, engedélyt ad azonban arra, hogy a színügygyámoló egyesület a szükséges kölcsönt felvegye, amit tizennégy év alatt kifizetni köteles lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A parlamenti vesztogatások a bíróság előtt. Akkor, a mikor **Khuen-Hederváry** gróf miniszterelnökké lett, **Szépáry László** gróf fiumei kormányzó és a nemzetközi szocialisták között az érintkezést tudvalevőleg **Szeless Adorján** közvetítette s a létesült paktum következtében a tervbe vett utcai tüntetés Hederváry ellen elmaradt. Az újjászervezett szocialisták lapja, a *Seabad Szó* akk. rtájt azt írta **Szeless Adorján**-ról, hogy náluk is járt és invitálta őket **Szépáry László**hoz, de ők kiutasították őt. **Szeless Adorján** erre sajtópört indított a *Seabad Szó* ellen és a cikk írója, **Magyar Gyula** rágalmazás és becsületsértés vádjára miatt került ma a bíróság elé. Az Agorasztó Péter elnöklete alatt lefolyt tárgyaláson, a melyen a vádlottat ifj. dr. Székely Dezső védte, **Magyar Gyula** kijelentette, hogy a cikket téves információ alapján írta meg. **Szeless Adorján** náluk sem a szerkesztőségben, sem a pártvezetőségben, sem egyebütt nem járt, sőt **Szeless** ma látja először, minél fogva a cikkében foglaltakat saj-

nálközással visszavonja. A főmagánvádló **Szeless Adorján** erre vádját visszavonta s a bíróság a további eljárást megszüntette.

§ A bíróságok köréből. A király — mint a hivatalos mai száma közli — **Russ Andor** korona ügyészi helyettesét és **Onatiu Sándor** marosvásárhelyi ítélőtáblai bírót a Kuriához számfeletti bírákká, **Vargha Ferenc** budapesti főügyészi helyettesét pedig koronásügyészi helyettesé nevezte ki. A király dr. **Hollerung Alfréd** temesvári ítélőtáblai tanácselnöknek, saját kérelmére lett nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a Lipót rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta. A király **Elemy Sándor** dr. szegedi kir. törvényszéki jegyzőt a makói kir. járásbíróhoz albíróvá nevezte.

§ **Tihanyi Irma** bírái előtt. A szédelgéseiről országos nevet szerzett **Tihanyi Irma** bűnpörében — mint tudósítónk táviratozza — a *soproni* kir. törvényszék ma kezdte meg a végtárgyalást. A feltűnő szép asszony, a ki rendkívül elegáns toalettben jelent meg bírái előtt, egész sereg váltohamisítással és egyéb szédelgéssel van vádolva. Váltókat hamisított néhány osztókat névára is, ezek azonban nem jelentek meg a tárgyaláson. **Tihanyi Irma** élénken védekezett a vádirat ellen s folyton ártatlanságát hangsúlyozta. A törvényszéki írásszakértők a hamisított aláírásokban nem tudják határozottan felismerni a vádlott nő kezeirását. A tárgyalás előreláthatólag igénybe fog venni négyöt napot.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, április 12.

A hideg még egyre gátolja gazdáinkat a tengeri vetésőtől és utját állja a vetemény előnyös fejlődésének.

Román ünnepek miatt csekély behozatal volt, mit napi fogyasztóink vásároltak össze.

A behozott 1000 mm. buza és 800 mm. tengeri jól fizetett napi áron kelt el.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.

Buza közép 7.00—7.10.

Tengeri 4.70—4.75.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.00—5.10.

Zab névleges jegyzés 4.70—4.90.

Irányzat változatlan.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.19
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.93
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig sv. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sv. este 9.20

Szeszüzet.

— Április 12. —

Mai jegyzésein: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott mosók: 12-80—13— korona mmászánsként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 12.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 18.000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, Páris 10 olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.08—8.09
Buza májusra	8.11—8.12
Buza októberre	7.97—7.98
Rozs áprilisra	6.32—6.33
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab áprilisra	5.33—5.34
Zab októberre	5.56—5.57
Tengeri májusra	5.14—5.15
Tengeri júliusra	5.23—5.25
Repce augusztusra	10.90—11.—

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	7.97—7.98
Buza májusra	7.99—8.—
Buza októberre	7.88—7.89
Rozs áprilisra	6.28—6.29
Rozs októberre	6.46—6.47
Zab áprilisra	5.25—5.26
Zab októberre	5.51—5.52
Tengeri májusra	5.10—5.11
Tengeri júliusra	5.23—5.25
Repce augusztusra	10.90—11.—

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	645.50
Magyar hitelrészvény	763.25
Leszámitolóbank részvény	461.—
Rima-Murányi vasmű részvény	491.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	638.50
Közuti vasut	578.50
Városi villamos vasut részvény	331.—

NAPIREND.

Április 13. Szerda. Róm. kath. naptár: Hermenegild. — Protestáns naptár: Hermenegild. — Görög-keleti naptár (március 31.): Hipác. — A nap két 5 óra 1 percek, nyugszik 6 óra 28 percek.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enye, száraz.

Április 13. Városi közgyűlés délután 4 órakor. — A VII. országos tornainnepsély műszaki-bizottságának ülése déli 12 órakor (Városház).

CSARNOK.

Örökké.

Irta: Csuka Ferenc.

(Folytatás.)

Szondyék ma reggel érkeztek ide három jóismerős budapesti családdal. Elhozták mindnyáján a gyerekeket is, nehogy a miattuk való aggodalom a nyaralást háborgassa... Délután öt óra felé kint sétálnak a tengerparti villák előtt korzón. A három asszony, a három férfi, előttük hancurozva a rakás gyerek. — Hát ahogy sétálnak, az egyik nyaraló kertjéből gyerekek lármája hallatszik, még pedig magyar láma. Kisfiuk, kislányok lapdázta ott.

Ahogy ezt meglátták a Szondy társaságához tartozó apróságok: uccu, vesd el magad, odafutottak és a kert rácsához támaszkodva, nézték a játékot. Szondyék tovább sétáltak, gondolva, majd csak utánuk jönnek a gyerekek.

Egy fiu, valami östestendő, három leánykával veszekedett. Onérzetes viselkedésén meglátszott, hogy ő itthon van, a többiek "csak" vendégek (gyerekek közt a vendégjog szörnyen negatív fogalom) és ellentmondást nem tűrve, jelentette ki:

— En a leányokkal nem lapdázom. Játsszának ők a bábuikkal.

Szavait több pajtása helyeselte és így még büszkébben tekintett körül. Egy pillanatra a rács előtt bémészködő publikumot is méltatta és észrevette ott Szondyék leánykáját:

— Nézzétek, ez a takaros lány. Nem olyan szurtos, maszatos, mint ti. Ezzel szívesen játszom. Hogy hívják?

— Margitka.

Ezalatt Szondyék visszatértek a villához, hogy elhívják a gyerekeket. És ekkor egy váratlan ismerős akadt eléjük. A nyaraló terraszán ugyanis egy jóképű öregur jelent meg, aki méltatlankodva intette le a zsvajgó gyerekeket:

— Hé, ne bosszantsatok a lármátokkal. Eredjétek a ház mögé lapdázni. Idebent a szavát sem érti az ember miattatok.

Szondy udvariasan megemelte a kalapját, hogy a saját kompániájából való gyerekek csintalankodása miatt mentegedőzék, de csak egy-két szót szólbhatott, mert az idős ur kedélyesen rákiáltott:

— Nini, Szondy Tibor! Te itt vagy? Meg se ismered az embert?

— Dehogynem, Barnabás bácsi, ismerem. Csak az első pillanatban... Hiszen nem is számíthattam ekkora örömrre... Mióta van itt?

— Egy hete. De ne kérdezősködjél, hanem jertek be; ez ugyan nem az én portám, de az mindegy. Mert ez mindnyájunké, aki magyar csak akad ebben az istenverte tallánországnban...

A gyerekekhang nem várta be, amíg a felnőttek átesnek a formáságokon; és a nyaraló mögé rohantak, a kert tágasabb részébe.

— No, itt van-e! — folytatta a kedves öregur — a gyerekek már behurcolkodtak. Gyertek be ti is Tibor öcsém; a két barátoddal együtt éppen kapóra jöttök, javában folyik odabent a nemzeti csöndös. Az asszony nép meg majd ellesz nélkülünk is valahogy, ebben a hodályban csakugy eidiskurálhatnak a cselédokról, mint odahaza.

Szondy elmosolyodott és kérdőleg nézve társaságára, időszerűnek vélte bemutatni az öreget:

— Ez itt Barnabás bácsi, a monostori püspök jószágkormányzója. Derék öregur...

— Öreg a nagyapád! — Kiáltott közbe kedélyesen Barnabás. Ne higgyenek ennek az impozitornak! Legény vagyok én a gáton! — Mondta büszkén, és sorra kezeltfogott a hölgyekkel.

— Mit hallok? Maguk pestiek? Hiszen odabent kártyázik, diskurál, iszik-eszik a fél Budapest! Most már riadot fuvok!

Felszaladt a terraszra, kitárta az ajtót, tölcserít formált a tenyeréből és beharsogott a szobába:

— Minden ember a földézetre! Föld! Föld! Itt van az egész magyar föld! Budapest a taliánok közt, tessék kísétálni, nem kerül semmibe!

Egy pillanat alatt népes lett a terrasz. Csakugyan a volt négy-öt ismerős és Szondyék most már szívesen indultak fel a terrasz lépcsőin. Osszebarátkozott hamar az egész társaság, és Barnabás bácsi nagyot rikoltott:

— Hé! Wirtshaus! Se gazda, se szíveség! Kártyázik a nyomorult, de fülönfogva hurcolom ide.

A következő percben egy nyulánk, elegáns férfi hajlangott az ajtóban; Barnabás bácsi a háta mögött okvetetlenkedett:

— Ez itt a házigazda! Nyomorult fickó, ugy-e?

— Majd a halászpapadt Szondy karonragadva, a házigazda elé vitte:

Ez itt a Szondy Tibor, az én kedves öcsém A térdemen lovagoltattam, régen ismerem. Hét esztendeje nem láttam, de azért jó gyerek. Ez meg a Barta Ernő, hét esztendeje nem láttam hozzá fogható zsebmetszőt, csak háromszáz forintomat nyerte el ebédutáni siesta közben, de azért jó gyerek. Magyarok vagytok mind a ketten: vegyétek és egyétek egymást.

Az öreg ur sürgött-forgott az ismerkedés kavarodásában; telikiabálta mindenkinek a fülét, betuszkolta az egész kompániát az ebédlőbe és széles jókedvében felugrott az asztalra, onnét szónokolt:

— Csend, rend, figyelem! Most elkezdünk inni. És iszunk három napig. Végül pedig kidobjuk a vendéglést, ha ilyen szomorú pofákat vág Talán nem tetszik a közönség, vagy talán félted a csaplárnét?

Barnabás bácsi meglehetősen nagy ostobaságot rögtönzött; ha a jó öreg véletlenül megtudta volna, hogyan dicsérik őt magukban azok, akik számára olyan naivul kötötte meg a gor diusi csomó ezen újabb alakját, mint a milyen naivul egy kraválit köthet meg az ember, —

hát a jó öreg ijedtében és röstelkedésében menten elfulott volna, és tán még ma is szalad. Barnabás bácsi azok közé tartozott, akik Magyarországon minden kaputos embert ismernek (ilyenformán tehát senki sem) és afféle patriarchális öregur léttére rendületlen hittel állította minden fiatal emberről, hogy gyerekkorában a térdin lovagoltatta.

Ha akár Szondy, akár Bartát megkérdezi valaki, honnét ismerik Barnabás bácsit, komolyan zavarba jönnek; találkoztak vele, de nem emlékeznek, hol és mikor; ebben a percben kétségtelenül így válaszolnak mind a ketten:

— Az ördög tudja, honnét kezdődik az ismeretségünk; egyébként is az ördög bujjék Barnabásba, mégpedig tüstént...

Ime: mindez természetes színben tünt föl a társaság előtt, örvendetes véletlen gyanánt. Nincs rajta mit csodálkoznok.

De ők hárman belélták a végzet kártyájába; megdöbbenve érezték, hogy most a felsőbb hatalmak kezére jutottak és egyiküknek sincs módjában, a végzet sodra ellen küzdeni.

És milyen banálisan tudja elrendezni a végzet a legfontosabb fordulatokat: Barta Ernő, bár szörnyű féltékenység kizozta, nem örködhett a felesége nyomában, mivel gentleman létére lehetetlenség volt eltávoznia a kártyaszaltól, ahol bosszantóan sokat nyert és most, ha vacsoráig egyhuzamban játszik, sem adhat elegendő revancheot.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Április 11. —

Fehér Kereszt szálloda Szoborhegyi Géza birtokos illye. — Biliczky Ede honvédkapitány Lugos — Herzfeld Károly gyár s Beeskerek. — König Samu utazó Bécs. — Fritz Lajos magánzó neje Pankota. — Salamon Ferenc utazó Budapest. — Spitzer Hugó utazó Bécs. — Adler Ernő utazó Bécs. — Dunajetz Vilmos utazó Bécs. — Beck Antal kereskedő Banest. — Weinberger Miklós utazó Budapest. — Weber József utazó Budapest. — Ludvig Dezső utazó Budapest. — Haby Zoltán főhadnagy Lugos.

Központi szálloda. Pohl Gyula utazó Budapest. — Pendl Adam utazó Temesvár. Vald L. kereskedő Budapest. — Rubinstein Soma utazó Budapest. — Csurgay Soma dr. ügyvéd Temesvár. — Mannheim Ede kereskedő Budapest. — Lunzer Pál hivatalnok Budapest. — Sugár Ottó lapszerkesztő Budapest. — Krausz Sándor utazó Szarvas — Gondos Viktor mérnök Temesvár. — Steiner Károly lókereskedő Budapest. — Deutsch Vilmos utazó Tauc.

Nemzeti színház.

Bérlet 182. sz.

Páros.

Szerdán, 1904. évi április hó 13 án:

A vörös talár.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Eugène Brieux. Fordította: Zigány Árpád.

S Z E M É L Y E K:

Mouzon	Arkossy V.	Bridet	Zilahy Gyula.
Vagret	Győre Alajos.	A csendőr	Juhász S.
Mondoubleau	Bónis Lajos.	Benoit, irnok	Szadai F.
La Bouzule	Békés Gyula.	Etchepare	Ternyei L.
Bunerat	Márton M.	Yanetta, neje	Markovics M.
A főügyész	Lendvai O.	Etcheparené	Csigaházi E.
Az elnök	Polgár S.	Vagretné	Bácsné.
Ardeuil	Juhai József.	Berta, leánya	Aranyosy J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetem azt, aki ablakomba már több ízben pimasz feljegyzéseket tett, hogy hasonlótól ovakodjék, mert ha rajtacsi-pem, ugy méltó büntetését azonnal el fogja venni tőlem; és ezenfelül feljelentem.

Básztian József.

1176

* Az ezen rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

== Intézetek, Gyárosok, Nagykereskedők figyelmébe! ==

Posner Károly Lajos és Fia

Első magyar vonalzó intézet, üzleti könyvek gyára, könyomda,
album-gyár és térképészeti müintézet

előkelő budapesti cég képviselőjét

Arad szabad királyi város

és Aradvármegye területére

átvette az:

Aradi Nyomda Részvény Társaság

ARAD,

József főherczeg-ut 22. sz.

Kérjük azon t. vevőket is, kik a fenti céggel eddig is összekötésben voltak, hogy szükség esetében forduljanak hozzánk!

Költségvetéssel, tervezetekkel díjmentesen
készséggel szolgálunk.

Telefon 151.

Gégnér János

épület-, butor és portál asztalos
Aradon, Angyal-utcza 21. sz.

Elvállal minden az épület-, butor és portál asztalos szakmába vágó új és javítási munkákat u. m. épület munkákat-, üzleti-, szoba és konyha berendezéseket, továbbá portálok föllállítását jutányos árak és pontos kivitelben. Tervrajzok díjmentesen készítetnek. 1128

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 1078

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire litoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesek. 4814

ALAPITTA 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utcza 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTA 1890.

• Egy elismerő levél •

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria Mittersill

Értesítem Önt, az Ön Wilhelm-féle anti-arthritikus antireumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik csuszajások voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek; egy személy, ezt meg kell jegyezni, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házában ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házában és minden családban ott kell lennie.

Tisztelettel
Krüll György.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és droguerákban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hajós Árpád gyógyszertárában. 1569-IV

1 csomag 2 korona, 1 postaküldemény 15 csomag tartalommal 24 korona bérmentve, bármely magyar postaállomásra szállítva.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Kellemes ízű, friss, fehér

Hajós-féle

Csukamájolaj

ára egy üvegnek 2 korona.

Cséplőgép-, nagyobb műhely-, gyár- és malom-tulajdonosok
figyelmébe!

A 78.595-IV. b) 1903. sz. nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteri körrendeletnek szigorúan megfelelő, tökéletesen felszerelt és kiállított 162

Mentőszekrény

jól záró kemény faszekrényben legolcsóbb ár mellett kapható.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett „Sylol“ az egyedüli szer, mely mindenféle légzőszervi bajoknál rendkívül jó hatással bír. Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti. A testsúlyt gyarapítja. Heptikás embereknek valóságos megváltója. Ára egy üvegnek 3 korona.

Kapható az egyedüli feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy bécsi és külföldi bevásárlási utamról hazaérkeztem és a legelegánsabb

tavaszi és nyári virág-, cheth és tülkalapok

a legnagyobb választékban kaphatók, melyek a legkényesebb igényeknek is megfelelnek.

Gyászkalapok mindig raktáron vannak.

Javitásokat elfogadok.

Kalapdíszek fátolok és menyasszonyi koszorúk dus választéka.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri 726

Madmoiselle Serah

(Löwenberg S.)

Andrassy tér 20. sz.

T. cz.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy

Aradon, Magyar-utcza 4. sz. alatt

uri és női cipész-üzletet

nyitottam. — Raktáron tartok mindennemű saját műhelyemben készült uri, női és gyermek készítményeket jutányos árakban. Mérték szerinti megrendelések 24 óra alatt elkészíttetnek.

Hivatkozva arra, hogy egy helyben, mint a fővárosban elsőrendű üzletekben voltam alkalmazva, azon reményben vagyok, hogy munkámmal tisztelt vevőim bizalmát megnyerni fogom.

Szives támogatást kérve

tisztelettel

Brecska Károly,

uri és női cipész.

1046

4634/1904. P. sz.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutaknak Gutzjühr Mihály aradi lakos elleni a m. kir. kereskedelemügyi minister által 75748/1903. sz. a. engedélyezett és az aradi 4817. és 6924. sz. tjkvben foglalt egyes ingatlanok egyes részére vonatkozó kisajátítási ügyében a kártalanításnak bíról uton való megállapítását az 1881. évi 41. t. e. értelmében elrendeli és az ez iránti tárgyalások vezetésével Lehrman Viktor kir. törvényszéki bírót megbizta.

A tárgyalások megkezdésére az id. törv. 46. §. értelmében határidőül 1904. évi április hó 25-ének d. u. 3 óráját nevezett bíró helyiségébe II. emelet 113a kitzli és arra az Aradi és csanádi Egyesült Vasutakat mint kisajátítót, Gutzjühr Mihály aradi lakost mint kisajátítást szenvedőt, továbbá a Magyar Állam Vasutakat, melyek szintén kisajátítási jog által értekelték a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja részvénytársaságot, mely zálogjog által van érdekelve, és Pénzes Ákos aradi ügyvédet, mint az ismeretlen tartozkodásu vagy távollevő érdekeltek részére ezennel kinevezett ügygondnokot azzal a figyelemzetéssel idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti érdekeleges határozathozást nem gátolja. Aradon a kir. törvényszék, mint polgári bíróságnak, 1904. évi április hó 2 ik napján tartott üléséből. 1140

Dr. Péter,
jegyző.

A kinek

ismeretség híján

házasúrsra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
körtészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az

**„ARADI KÖZLÖNY“
kis hirdetési**

rovatát használja.

Ojtásra kiválóan alkalmas

hölgyes furmint és olasz rizling
simavesszőt ad Dr. Tenner Pál.
1158

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv.
Társaságnál.

Veszek

tiszta méhvixot. Reingruber Pé-
ter Uj Panát. 1169

Lein Ignác

géparisnya kötődje

Aradon, Lázár Vilmos-utca

Földes palotában (Fleisher-féle butorgyár-
ral szemben.)

Felhívom a n. é. közönség fi-
gelmét jól felszerelt

géparisnya kötődémre,

melyet Aradon eddig még nem léte-
zett gépekkel rendeztem be.

Elvállalok mindennemű új ha-
risnyák kötését és fejelését u. m.
keztük, kamáslik, alsószoknyák és
alsóingek és minden kötőde szak-
mába vágó új és javítási munká-
kat jutányos árak mellett. 1112

Figyelem!

Nem szükséges pénz szép uri és
női szövetekért! Elfogadok min-
dennemű árukat ellenszámlába.
Mintákat kívánatra küld: Tuch-
geschäft Rehwald Wien II/8. 1171

7400—1904.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 86.
§ d) pontja értelmében felhívjuk
Arad sz. kir. város közönségét,
hogy az 1903. évre való érvény-
nyel kivetett és immár főkönyvi-
leg előirt adónemeknek adóköny-
vecskéjébe való előíratása végett a
a városi adóügyi osztálynál folyó
április hó 12 én kezdődő 8 nap
alatt annál inkább jelentkezzenek,
mert az 1903. évi adó előíratásá-
nak elmulasztása esetén a mu-
lasztó fél 2—10 koronáig terjedő
pénzbírsággal lesz sújtandó.
Arad, 1904. évi április hó 8.

A városi tanács.

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztökés tokban küldve, a gyűrődés
ellen vedve. 100—750 drbig a bérmentés-
tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

5058—1904. kn. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy ujabban
előfordult veszettségi eset követ-
keztében Aradváros területén levő
összes kutyáknak f. é. április hó
4-től számított 40 napig kötve
tartását vagy szájkosárral való el-
látását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló
1888. évi VII. t.-c. végrehajtása
tárgyában a nagyméltóságú m. kir.
földmívelési ministerium által
40.000—1888. sz. alatt kiadott ren-
delet 188. §-a szerint ezen rende-
let érvényének tartama alatt elfo-
gott kutyák kiirtandók lévén: fel-
hívom a közönséget, hogy a ren-
delet intézkedéseit pontosan be-
tartsák, mert mindazon kutyák, a
melyek szájkosár nélkül szabadon
járnak, a pecér által elfogatni fog-
nak s a törvény szerint kiadhatók
nem lévén, elfogatásuk után azon-
nal kiirtatnak.

A rendőr kapitányi hivatal mint
I. székfoku állategészségügyi hatóság-
tól.

Aradon, 1904. évi ápr. 4 én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

500—1000

koronát kereshet

minden risikó nélkül, minden
különös előképzettség nélkül
havonkint teljesen költség-men-
tesen.

Tessék ajánlatot küldeni
Konstant. Eisele névre Stutt-
gart Ludwig-strasse 56. „E.
87“ jelige alatt. 590

Figyelem!

Megérkeztek színes

bőr-különlegességek

dus választékban minden színben.
shevreaux, bokszt és bagaria bő-
rökben.

Seelinger M. Andor

uri és női mintaczipészete 687

Arad, Szabadság-tér 4.

Városi és megyei telefon 115.

7400—1904.

Hirdetmény.

A közadók kezeléséről szóló 1883.
évi XLIV. t. cz. 16. §-a értelmé-
ben közhirre tesszük, hogy az
1903. évre való érvénynyel kive-
tett földada, házberadó, I., II., IV.
oszt. kereseti adó, tőkekamat adó,
mindezen adónemek általános jö-
vedelmi pótdadó és betegápolási
pótdadjáruléka, fegyveradó és had-
mentességi díjra, végre az állandó
illetményes állami, törvényhatósági
és vasúti tisztviselők, alkalmazot-
tak és nyugdíjasok IV. oszt. kere-
seti adójára vonatkozó adókivetési
lajstromok azon célból tételnek a
városi adóügyi osztály 2 számú
helyiségében folyó évi április 11 én
kezdődő 8 napi közszemlére, hogy
azokat bárki megtekinthetvén, úgy
a saját, mint más adózóra kivetett
adók elleni kifogásaikat, a hivatolt
t. cz. 16. illetve 18. §-a értelmében
azon adózók, kik a kifogásolt
adónemmel már az előző 1902.
évben is megrovattak, a lajstromok
közszemlére tételének napjától, azon
adózók pedig, kik a kifogásolt adó-
czímen az 1903. évben először ro-
vattak meg, ezen adónak adóköny-
vecskéikbe történt előírása napjá-
tól számított 15 nap alatt bélyeg-
telen kérvényben előadhassák.

Ha a kérelem földadó, házadó,
I., II. oszt. kereseti adó vagy ezek
pótdója ellen irányul, akkor a pol-
gármesteri hivatalban, ha pedig
IV. oszt. kereseti adó, tőkekamat-
adó, ezek pótdója, vagy hadmen-
tességi díj ellen irányul, akkor az
a kir. pénzügyigazgatósághoz nyuj-
tandó be.

Erről azzal értesítjük a város
közönségét, hogy a felsorolt adó-
nemekbeli sérelmes kivetés el-
len a fentebb megjelölt kérel-
mezési határidőn túl beadandó
kérvények a 74911—884. számú
penzügyministeri rendelet értelmé-
ben tárgyalatni nem fognak.

Arad, 1904. évi április hó 8.

A városi tanács.

**Az érdekelt
malom, gyár, bánya és csép-
lőgépek**

tulajdonosai figyelmébe ajánljuk a legújabb 73.595/1903.
IV. b) számú miniszteri rendeletnek teljesen megfelelő-
leg berendezett és kiállított

mentőszekrényeinket

melyeknek készletben léte a gyár és gépvizsgálatok-
nál szigoruan megkívántatik.

Fenti mentőszekrények kiegészítésére szolgáló egyes kellékek külön is kaphatók.

Vojtek és Weisz.

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé más nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838 ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár
FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

Óvakodjunk utáztatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget
kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO
tanár aláírása látható.

Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.
Raktár: Gutori Földes Kelemennél.

LEGKÜNBŐBB MINŐSÉGI
CHIFFONOK
ASZTALNEMŰEK
KAVES KESZLETEK
TÖRÖLKÖZÖK
TÖRLO RUHAK
ZSEBKENDŐK
ROSENBLUH H. ÉS TSA.

Paplanok a legjobb kivitelben. Fegyházban kötött legtartósabb harisnyák.

Pántok elütésén
Szőnyegmaradékok
olcsó árúak.

Szőnyeg,

köztük olyanok, melyek
tűzkárunknál mint ke-
véssé sérültek liquidál-
tattak.

Pántok elütésén
Szőnyegmaradékok
olcsó árúak.

I-ső rendű Axminster plüsch szőnyeg

250/350 mtr. 36 forint, ugyszintén a még raktáron
lévő sérült angol vásznak, cretonok és battisztok.

Kész mosó

blouzok

míg a készlet tart fél
áron, mivel e cikket
többet nem tartjuk.

Óriási választékban
színes női harisnyák
kínálatban látható.

Magyar választékban
Férfi és gyermek
ruhákat.

Vászon maradékok olcsó áron. Fehér hímzés maradékok fél áron.

CÉRNAVÁSZN
ES
FEHERNEMŰ
OSZTALYUNK
CSAK IS A
LEGJOBB
GYARTMANYOK
EREDETI
GYÁRI ÁRAK
ROSENBLUH H. ÉS TSA.

Délmagyarország legnagyobb gőzerőre berendezett vegytisztító és kelme festő gyára.

Van szerencsénk a n. 6. kö-
zönség becses tudomására hozni,
miszerint a

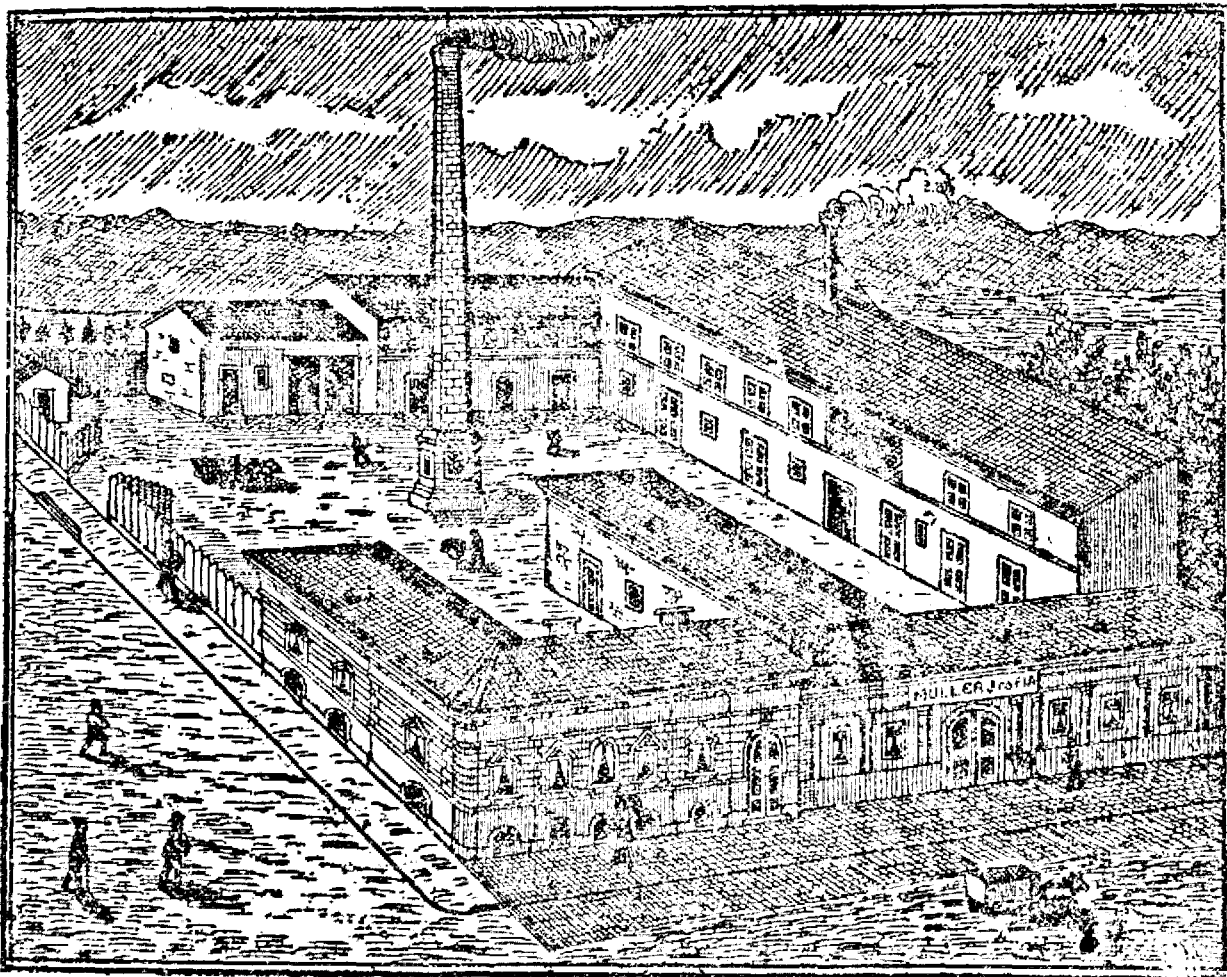
József főherceg-ut 11. sz. a.
különösen az e városnegyedben
lévő közönség kényelmére

műselyemfestő és vegytisztító
fiók-intézetet nyitottunk,

hol gőzerőre berendezett, ki-
tűnő bírcévének örvendő gyá-
runkra hivatkozva, elfogadtat-
nak ugy vegytisztításra, mint
festésre mindennemű férfi-, női-
gyermek ruhák, feöltök és
téli kabátok (egészben, minden
bontás nélkül), továbbá minden-
nemű különlegességek, hímzések,
csipkék, akarók, szőnye-
gek, teljes szalon garnitúrák,
butor-szövetek, glase keztyűk,
nyakkendők stb.

**Tunisi és csipke függö-
nyök** gondosan tisztítanak és
minden divatszínre festetnek,
tisztítás és festés után ráma
nélkül feszítettnek (spanolttatnak)
tenát a szövetek kiszakadása tel-
jesen ki van zárva és új kinézetet
nyernek.

Czégünket a nagyközönség
b. pártfogásába ajánlván,

kiváló tisztelettel

MÜLLER J. ÉS FIA.

Gyár: Halász-utca 29-30.

1002

Üzletek Aradon: Asztalos Sándor-utca 2-3. szám.
Forray-utca 4. és József főherceg-ut 11. szám.